

GMINA ŁOMŻA

Innowacyjność. Rozwój. Społeczeństwo.

RAPORT
O STANIE GMINY ŁOMŻA
za rok 2018

**Szanowni Państwo,
Radni i Mieszkańcy Gminy Łomża**

Po raz pierwszy samorządowcy w Polsce zobowiązani zostali do przedstawienia raportu o stanie gminy. Ustawowy obowiązek każe w szczególności omówić realizację polityk, programów i strategii oraz uchwały rady gminy i sytuacji finansowej. Raport przedstawiany ma być raz do roku, podczas sesji absolutoryjnej, na której Radni Gminy dokonują rozliczenia finansów gminy za poprzedni rok. Dokument, który Państwu przedstawiam, siłą rzeczy jest swoistym podsumowaniem poprzedniej kadencji naszego samorządu, ale także wizją na najbliższe lata.

Poprzednia kadencja samorządu zakończyła się w listopadzie 2018 roku. Kilka tygodni wcześniej mieszkańcy naszej Gminy Łomża w demokratycznych wyborach wybrali Państwa Radnych i mnie do kierowania i zarządzania naszą wspólnotą. Jeszcze raz chcę podkreślić, że 21 października 2018 roku do wyborów poszło blisko 60% uprawnionych do tego mieszkańców Gminy Łomża. To bardzo wysoka frekwencja. Niemal 66% głosujących oddało swój głos na mnie jako Wójta Gminy Łomża. To najlepsza ocena mojej dotychczasowej pracy na tym stanowisku.

Przez ostatnie lata staraliśmy się zmieniać naszą gminę na lepsze, czynić naszą gminę przyjazną mieszkańcom, gospodarczą, bezpieczną i aktywną. Udało się zrobić wiele. Zrealizowaliśmy ponad 170 różnych zadań, w tym 62 inwestycje drogowe. Na wiele z nich pozyskaliśmy środki zewnętrznych. Przez cztery lata było to prawie 17 milionów złotych. Największą finansowo inwestycją realizowaną z środków gminnych jest przebudowa ulicy Armii Krajowej w Starych Kupiskach. Wartość tylko tego zadania wynosi około 6 mln zł, ale 50% tej kwoty stanowi dofinansowania z środków Budżetu Państwa.

W tej chwili prowadzimy także budowę nowoczesnej sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Jarnutach. Koszt przekracza 4 mln 865 tys. zł, ale niemal 3,4 mln zł będzie pochodzić z pozyskanej przez gminę dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki. W ubiegłym roku pozyskaliśmy także 2 mln zł z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na budowę biblioteki w Starych Kupiskach oraz remont i modernizację pozostałych placówek bibliotecznych w Wygodzie i Konarzycach. W poprzedniej kadencji samorządu podjęliśmy decyzję o przejęciu przez Gminę Łomża odpowiedzialności za usługi związane z dostarczaniem wody i odbiorem ścieków od mieszkańców. W 2016 roku utworzyliśmy Zakładu Usług Komunalnych, którego głównym zadaniem jest realizacja tej usługi. Gmina Łomża podjęła się realizacji inwestycji związanych m.in. z rozbudową wodociągów i modernizacją największych w gminie Stacji Uzdatniania Wody w Podgórzu i Starych Modzelach. Wartość tego projektu przekroczyła 4,3 mln tys. zł, ale na to także pozyskaliśmy dotację rzędu 2 mln zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Dziś nie musimy obawiać się, że mieszkańcom Gminy Łomża zabraknie wody pitnej.

To tylko kilka przykładów wielu działań, które podejmowaliśmy w minionym roku i minionej kadencji samorządu. Wśród nich były także wartościowo mniejsze, ale społecznie niezwykle ważne przedsięwzięcia. Wspierając rodziny w 2015 roku wprowadziliśmy program Karta Dużej Rodziny Gminy Łomża, a teraz wdrażamy podobny program Karta Seniora 60+, które to programy mają przyczynić się do obniżenia kosztów życia mieszkańców. Przy wsparciu środkami z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, uruchomiliśmy dwa kluby „Senior+” w Pniewie i Podgórzu przeznaczone dla nieaktywnych zawodowo mieszkańców gminy, którzy ukończyli 60 lat. Kilka dni temu podpisałem umowę z

Marszałkiem Województwa Podlaskiego na ich dalsze prowadzenie. Pozyskane dofinansowanie, niemal 600 tys. zł, stanowi 95% zadania. W szerokie działania społeczne i prozdrowotne wpisuje się budowa placów zabaw, boisk czy siłowni zewnętrznych. Przy wsparciu pozyskanymi środkami zewnętrznymi powstało kilkanaście tego typu obiektów.

Rada Gminy stale prowadzi kontrolę działalności wójta i wydatków, z których rozlicza się przedstawiając Radzie co roku sprawozdanie z wykonania budżetu. Ponadto podlegamy jako jednostka samorządu terytorialnego kontroli organów państwa. Jestem zadowolony z wyników tych postępowań kontrolnych, gdyż żadne z nich nie wykazało istotnych naruszeń prawa. Natomiast na uwagę zasługuje jeden z wniosków pokontrolnych, w którym Izba wskazuje rzadko spotykaną ogromną liczbę realizowanych zadań inwestycyjnych. To też wyróżnia pozytywnie naszą gminę i pokazuje ilość pracy wykonanej przez stosunkowo niewielką grupę urzędników.

Oczywiście jako władze gminy podejmowaliśmy także trudne decyzji. Jedną z nich była ta dotycząca zamknięcia Szkoły Podstawowej w Czaplicach. To była decyzja bardzo trudna, niepopularna, ale konieczna i – co najważniejsze – korzystna dla dzieci. Gmina zapewnia im bezpłatny dowóz i lepsze warunki nauki w pobliskich szkołach, które sami wybrali rodzice.

Szanowni Państwo nasza Gmina Łomża jest jedną z największych gmin w północno-wschodniej Polsce i jest zdecydowanie najbardziej dynamiczną społecznie gminą Ziemi Łomżyńskiej. Jestem przekonany, że to dopiero początek dynamicznego rozwoju naszej wspólnoty. W najbliższym czasie dwie największe nasze miejscowości Konarzyce i Stare Kupiski zyskają obwodnice, a w ciągu dwóch - trzech lat ma zostać zbudowana droga ekspresowa Via Baltica, której trzy węzły zaplanowane są na terenie naszej gminy. Wierzę, że w ich pobliżu powstaną strefy rozwoju. Ich znaczenie może być jeszcze większe, gdy dojdzie do realizacji, co jest coraz bardziej realne, nowej linii kolejowej z Warszawy do Giżycka. Jej stacja powinna zostać zlokalizowana na terenie Gminy Łomża, o co - jako wójt - podjęłem działania.

Wójt

Piotr Kłys

I. Wstęp

Raport o stanie Gminy Łomża stanowi jeden z elementów wchodzących w skład katalogu nowych uprawnień przyznanych nowelizacją z 11 stycznia 2018 r. radnym organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Raport jest przygotowywany i przedstawiany przez organ wykonawczy gminy-Wójta.

Art. 28a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) stanowi, że Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Istotą raportu jest wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działania Gminy Łomża oraz sposobu ich realizacji opisując tym samym sposób zarządzania gminą.

Konsekwencją przedstawienia raportu jest zatem obowiązek podjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie wyrażenia organowi wykonawczemu wotum zaufania.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy w tym demografia.

Gmina wiejska Łomża z siedzibą w Łomży położona jest w powiecie łomżyńskim, w zachodniej części województwa podlaskiego. Zajmuje powierzchnię 208 km² i liczy 11 120 mieszkańców. Tworzy ją 40 sołectw atrakcyjnie położonych w Dolinie Narwi i częściowo na terenie łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Ponad 70% powierzchni gminy to użytki rolne, a ponad 15% użytki leśne.

Gmina zlokalizowana jest w obszarze tzw. Zielonych Płuc Polski. Jednostkami sąsiadującymi względem Gminy Łomża są: Łomża – miasto na prawach powiatu, oraz Gminy: Piątnica, Nowogród, Śniadowo, Miastkowo, Wizna, Rutki, Zambrów, Mały Płock.

Dla kondycji społeczno-gospodarczej Gminy Łomża kluczowe znaczenie ma sąsiedztwo głównego ośrodka gospodarczego, kulturalnego i edukacyjnego tzw. ziemi łomżyńskiej, czyli Miasta Łomży oraz przynależność do łomżyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, powołanego w celu wspólnych działań związanych z przemysłem, turystyką i infrastrukturą. Podłożem dla jego powstania i funkcjonowania są istniejące więzi społeczno-gospodarcze pomiędzy Miastem Łomża i Gminami: Łomża, Nowogród, Piątnica, a także wspólna specyfika środowiskowo-przyrodnicza.

Gmina Łomża położona jest bezpośrednio przy drogach o charakterze tranzytowym międzynarodowym i międzyregionalnym) i trasie ruchu turystyczno-rekreacyjnego (drogi krajowe nr 61 i 63).

W ostatniej dekadzie liczba ludności systematycznie rośnie. To pierwszy zdecydowany wskaźnik, który wpływa na rozwój gminy, jej potencjału i infrastruktury oraz przedsiębiorczości.

Dane dotyczące liczby ludności

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	185	149	334
3	66	52	118
4-5	135	107	242
6	64	65	129
7	69	55	124
8-12	336	324	660
13-15	206	167	373
16-17	135	131	266
18	73	66	139
19-65	3819	0	3819
19-60	0	3224	3224
> 65	543	0	543
> 60	0	1149	1149
ogółem	5631	5489	11120

Gwałtowny wzrost liczby ludności związany jest ze zjawiskiem suburbanizacji zaobserwowanej w Mieście Łomża, a konsekwentny przyrost ludności ma duże znaczenie dla potencjału demograficznego gminy i warunkuje dobre perspektywy dla jej rozwoju. Można wnioskować, że w ocenie społecznej zamieszkiwanie na terenie Gminy Łomża jest korzystne. Napływ ludności z miasta podkreśla atrakcyjność osiedleńczą terenu, a wśród społeczności zamieszkującej obszar gminy od pokoleń determinuje to postawy społeczne, takie jak przywiązanie do miejsca zamieszkania, więzi społeczne, poczucie stabilności i chęć angażowania się w działania wpływające na rozwój społeczno-gospodarczy. W strukturze demograficznej gminy widoczna jest nieznaczna przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet, utrzymująca się na zbliżonym poziomie w ostatnich dziesięciu latach. Taka nieznaczna przewaga nie stanowi jednak zagrożenia dla zachowania równowagi w proporcji pomiędzy liczbą kobiet a liczbą mężczyzn na tym terenie.

Rok 2018 był czasem intensywnego rozwoju i ciężkiej pracy. W nowy 2019 rok Gmina Łomża weszła optymistycznie – z nowymi celami, wyzwaniem, a obok tego, z dodatnim przyrostem naturalnym i większą ilością mieszkańców. Może to cieszyć, szczególnie wobec ogólnokrajowej tendencji wyludniania terenów wiejskich jaką obserwujemy od wielu lat.

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Łomża w roku 2018 na świat przyszło 110 dzieci, w tym 59 chłopców i 51 dziewczynek. Dla małych mieszkańców naszej gminy rodzice najchętniej wybierali imiona dla chłopców takie jak: Mikołaj, Piotr, Krzysztof i Gabriel, a dla dziewczynek: Zuzanna, Amelia, Aleksandra, Anna, Lena i Iga. Liczba urodzeń przewyższa o 19 liczbę zgonów jaką USC zarejestrowało w ubiegłym roku.

W roku 2018 liczba zameldowanych mieszkańców w gminie Łomża przekroczyła 11 tys. i wynosi dokładnie 11 120 wobec 10 995 na koniec roku 2017. Na przełomie roku przybyło łącznie 128 mieszkańców i taka tendencja utrzymuje się od kilku lat.

Z pozostałych statystyk prowadzonych przez USC wynika, że w roku 2018 32 pary zdecydowały się na zawarcie związku małżeńskiego, natomiast 14 małżeństw zakończyło się rozwodem.

Wójt Gminy przyjął aż 1268 wnioski o wydanie dowodu osobistego, wydane dowody osobiste - 1328, przyjęto 633 wnioski dotyczące wpisu do CEIDG.

Kolejnym mierzalnym wskaźnikiem jest bardzo duża liczba, jak na gminę wiejską jednostek organizacyjnych

Są to:

1. Urząd Gminy Łomża.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Łomża.
3. Biblioteka Publiczna Gminy Łomża.
4. Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie.
5. Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża.
6. Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża.
7. Publiczne Gimnazjum Nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży (do dnia 31 sierpnia 2019 r.).
8. Szkoła Podstawowa im. Rodziny Jabłońskich w Pniewie.
9. Szkoła Podstawowa w Puchałach.
10. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wygodzie.
11. Szkoła Podstawowa w Jarnutach im. Papieża Jana Pawła II.
12. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kupiskach.
13. Szkoła Podstawowa w Podgórzu im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
14. Szkoła Podstawowa im. ppor. dh. Jadwigi Dziekońskiej ps. "Jadzia" w Konarzycach.

III. Informacje finansowe

A. Stan finansów gminy:

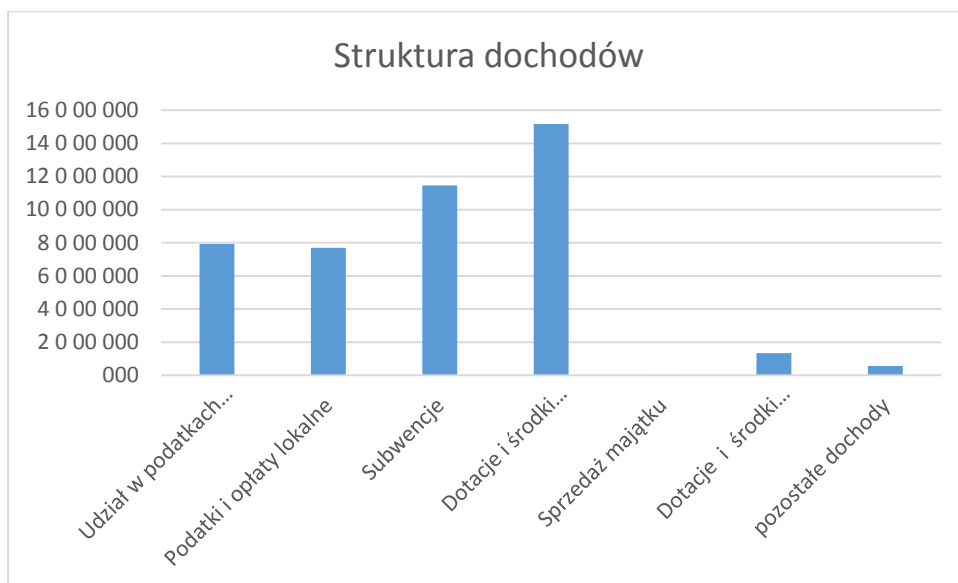
Plan dochodów w odniesieniu do uchwały budżetowej na 2018 r wzrósł o kwotę 3 294 828,87 zł i stanowił kwotę 45 645 720,27 zł, zrealizowano 44 207 797,50 zł, wskaźnik realizacji planu dochodów wyniósł 96,85 %.

Dochód w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wyniósł w 2018 r 3 978,03 zł.

Wykonanie dochodów za 2018 r według ważniejszych źródeł przedstawia poniższa tabela.

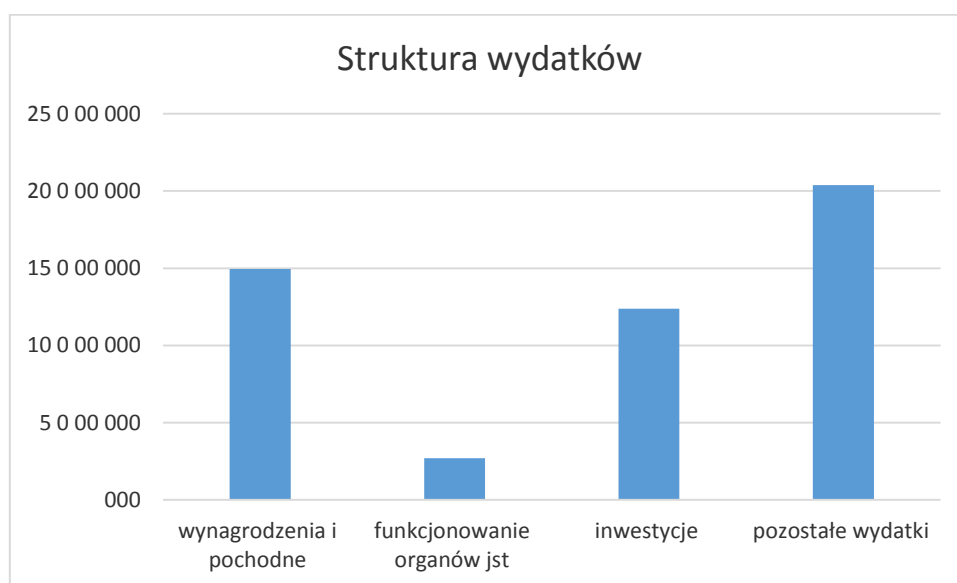
	Rodzaj dochodów	Kwota	Udział % w dochodach ogółem
	Dochody ogółem	44 207 797,50	100,00
	w tym:		
1	Udział w podatkach budżetu państwa	7 934 664,02	17,95
2	Podatki i opłaty lokalne	7 703 864,39	17,43
3	Subwencje	11 463 792,00	25,93
4	Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	15 163 592,16	34,30

5	Sprzedaż majątku	28 130,94	0,06
6	Dotacje i środki przeznaczone na cele inwestycyjne	1 338 804,99	3,03
7	Pozostałe dochody	574 949,00	1,30

Plan wydatków w ciągu roku wzrósł o kwotę 5 294 828,87 zł, i na koniec 2018 r. wyniósł 52 762 396,31 zł. Zrealizowano wydatki w wysokości 50 397 882,88 zł, wskaźnik realizacji w stosunku do planu to 95,52%.

Wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wyniosły w 2018 r. 4 535,04 zł.

Na realizację wydatków pozyskiwano środki z funduszy strukturalnych i różnych innych źródeł. Źródła finansowania niektórych wydatków przedstawia poniższa tabela:

Zadanie	Kwota
Transport i łączność	710 877,38
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin /związków gmin/, powiatów /związków powiatów, samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - udział mieszkańców w budowie dróg we wsiach Podgórze, Stare Sierpity i Giełczyn	6 313,54
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin /związków gmin/, powiatów /związków powiatów, samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - przebudowa drogi w Grzymałach Szczepankowskich	704 563,84
Administracja publiczna	149 306,95
dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205- projekt rewitalizacja gminy Łomża	77 406,91
dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205 - projekt rewitalizacja gminy Łomża	13 660,04
dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.. 5 ust. 3 pkt 5 lit. A i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - projekt "Ja w internecie"	49 783,55
dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.. 5 ust. 3 pkt 5 lit. A i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - projekt "Ja w internecie"	8 456,45
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	64 281,60
dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych - dotacja z Ministerstwa Sprawiedliwości na zakup wyposażenia dla OSP	12 480,00
dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących - pomoc z Urzędu Marszałkowskiego na zakup wyposażenia dla jednostek OSP	9 000,00
dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych - dotacja z Ministerstwa Sprawiedliwości na zakup wyposażenia dla OSP	42 801,60
Oświata i wychowanie	394 241,48

dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) - dotacja na remont pomieszczenia szatni szkolnej w SP w Wygodzie	8 000,00
dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jst - projekt "Szansa na lepszy start"	386 241,48
Pomoc społeczna	216 755,65
dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) - projekt "Klub Senior+" w miejscowościach Pniewo i Podgórze	216 755,65
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	21 974,17
dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych - projekt pn "Druga szansa"	21 974,17
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	36 209,93
środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych - projekt "EKO Gmina Łomża - Segregacja na okrągło"	9 609,93
środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych - dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest	26 600,00
Kultura fizyczna	290 911,64
dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych - budowa ogólnodostępnych kompleksów sportowo-rekreacyjnych OSA w miejscowościach: Jednaczewo, Stare Modzele i Stara Łomża nad Rzeką	150 000,00
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin /związków gmin/, powiatów /związków powiatów, samorządów województw, pozyskane z innych źródeł - zagospodarowanie dz. nr 1131/3 w miejscowości Jednaczewo poprzez budowę ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	140 911,64
Razem	1 884 558,80

Plan wydatków majątkowych określony w kwocie 13 701 878,39 zł zrealizowano w wysokości 12 380 313,81 zł, tj. 90,35 %. Wydatki inwestycyjne niewygasające z upływem 2017 r. stanowią kwotę 3 500,00 zł.

Zadanie	Kwota wydatków wykonanych	Efekty
Rolnictwo i łowiectwo	3 298 468,11	
rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych	2 304,30	nadzór inspektorski, badania kruszywa - przebudowa SUW
	2 438,43	budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej do stacji uzdatniania wody Nowe Kupiski
	11 881,06	przebudowa oraz inwentaryzacja sieci wodociągowej Zawady-Konarzyce
	32 831,42	przebudowa sieci wodociągowej w Nowych Kupiskach
	7 995,00	opracowania projektowe - SUW Jarnuty
komunalizacja urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie gminy	15 300,00	wodociąg Konarzyce - 306 mb
przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowościach Podgórze i Stare Modzele oraz systemu odprowadzania ścieków z oczyszczalni wiejskiej we wsi Mikołajki	1 598 923,57	nadzór inspektorski, dokumentacja projektowa, roboty budowlane
przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowościach Podgórze i Stare Modzele oraz systemu odprowadzania ścieków z oczyszczalni wiejskiej we wsi Mikołajki	1 626 794,33	nadzór inspektorski, dokumentacja projektowa, roboty budowlane
Transport i łączność	6 980 277,28	
Odszkodowania za działki:	279 365,95	
Wygoda ul. Droga Na Lipnik	68 032,45	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Zawady ul. Polna	127 439,00	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Zawady ul. Krótka	8 950,00	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Zawady ul. Konarska	67 493,50	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Wygoda ul. Leśna	4 700,00	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Grzymały Szczepankowskie	853,65	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Wygoda ul. Sosnowa	1 897,35	odszkodowania za grunty przejęte pod drogę
Dokumentacja:	168 286,87	
Milewo-Milewo Kolonia	1 550,00	mapa do celów projektowych
Pniewo ul. Szkolna	1 000,00	mapa do celów projektowych
Giełczyn ul. Jesionowa	1 200,00	mapa do celów projektowych
Jednaczewo ul. Podleśna	1 700,00	mapa do celów projektowych
Konarzyce ul. Boczna	1 700,00	mapa do celów projektowych
Nowe Kupiski-odwodnienie chodnika i drogi	17 437,00	dokumentacja projektowa, zgoda wodnoprawna
Stara Łomża p/sz ul. Wiejska	67 710,00	dokumentacja projektowa, mapa do celów projektowych
Stare Kupiski ul. Janowska, ul. Wierzbowa, ul. Cicha	23 875,87	opłata za wydanie zgody wodnoprawnej, mapa do celów projektowych, uzupełnienie dokumentacji - ul. Janowska, dokumentacja na budowę oraz zgoda wodnoprawna - ul. Cicha, kopia mapy, zgoda wodnoprawna - ul. Wierzbowa
Konarzyce ul. Ogrodowa, ul. Leśna	15 839,00	dokumentacja na budowę, zgoda wodnoprawna, mapa - ul. Leśna, dokumentacja projektowa - ul. Ogrodowa
droga Mikołajki - Boguszyce	18 884,00	dokumentacja projektowa, zgoda wodnoprawna
Nowe Wyrzyki droga nr 152 122B	434,00	opłata za zgodę wodnoprawną
Nowe Kupiski-Bożenica-Stare Sierzputy we wsi Nowe Kupiski /od DK61 do końca wsi Stare Sierzputy	11 957,00	dokumentacja projektowa, opłata wodnoprawna, projekty podziału działek
Boguszyce droga 105 813B	5 000,00	projekty podziału działek
Roboty budowlane:	6 532 624,46	
Wygoda ul. Sosnowa, ul. Brzozowa	325 841,57	roboty budowlane, nadzór inwestorski - ul. Sosnowa
Giełczyn ul. Spokojna-I etap	1 090 937,98	roboty budowlane, nadzór inspektorski
Mikołajki Boguszyce przez wieś Mikołajki i we wsi Boguszyce	1 132 109,04	roboty budowlane we wsi Mikołajki, nadzór inspektorski
Pniewo ul. Lipowa	485 745,94	roboty budowlane, nadzór inspektorski

Nowe Kupiski-Bożenica-Stare Sierzputy we wsi Nowe Kupiski /odwodnienie i budowa chodnika/- I etap (FS 26900,01)	206 829,62	roboty budowlane, nadzór inspektorski, zakup kostki brukowej
Nowe Kupiski-Bożenica-Stare Sierzputy we wsi Nowe Kupiski /od DK61 do końca wsi Stare Sierzputy - I etap	1 653 836,75	roboty budowlane, nadzór inspektorski
Podgórze ul. Piękna-I etap /kanalizacja deszczowa i odbudowa nawierzchni Podgórze ul. Kościelna/	1 426 405,32	roboty budowlane ul. Kościelna, nadzór inspektorski
Gać budowa chodnika (14047zł-FS)	22 333,50	budowa chodników i wjazdów
Grzymały Szczepankowskie- pętla autobusowa (6487,27zł-FS)	6 487,27	zagospodarowanie pętli autobusowej - kontynuacja
Jarnuty - montaż barier ochronnych (12466,71-FS)	8 198,77	montaż barier ochronnych
Koty-chodnik do szkoły (10745,96 zł-FS)	10 745,80	zakup kostki brukowej
Zawady ul. Polna, ul. Krótka	160 302,90	roboty budowlane, nadzór inspektorski, wykonanie odwiertów
Stara Łomża p/Sz. ul. Parkowa	2 850,00	wytyczenie znaków granicznych drogi
Gospodarka mieszkaniowa	24 958,00	
budowa wiaty i ogrodzenie działki we wsi Modzele Skudosze (FS-14697,52 zł, własne-7400,00 zł))	20 276,00	roboty budowlane przy wiacie, ogrodzenie działki
projekt zagospodarowania działki i budowa altany w miejscowości Grzymały Szczepankowskie (FS)	4 682,00	mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania działki oraz projekt wykonawczy
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	51 215,47	
projekt na wykonanie, co w remizie w Starych Modzelach	2 499,36	dokumentacja projektowa na montaż pompy ciepła
utwardzenie wjazdu do remizy OSP Siemień Nadrzeczny (FS)	5 356,11	zakup kostki brukowej do utwardzenia wjazdu
zakup wyposażenia dla OSP	43 360,00	zakup wyposażenia (narzędzi) dla OSP
Oświata i wychowanie	113 391,75	
modernizacja budynku SP w Puchałach i ułożenie kostki wokół budynku (FS wsi Puchały-5000,00zł)	87 344,78	roboty remontowe budynku SP, nadzór inspektorski, ułożenie kostki wokół budynku
utwardzenie placu przy SP w Konarzycach (FS)	9 983,66	zakup kostki brukowej do utwardzenia placu
budowa Sali gimnastycznej przy SP w Jarnutach	63,31	ksero map do wniosku
remont szatni SP w Wygodzie	16 000,00	roboty remontowe budynku SP, zakup mebli
Pomoc społeczna	271 004,23	
projekt pn. Klub Senior+ w miejscowości Podgórze	160 745,94	remont pomieszczeń, dodatki specjalne
projekt pn. Klub Senior+ w miejscowości Pniewo	110 258,29	remont pomieszczeń GOK Pniewo, dodatki specjalne
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	231 374,11	
budowa oświetlenia ulicznego we wsi Chojny Młode (FS)	23 531,40	odbitka mapy zasadniczej, mapa do celów projektowych, projekt oświetlenia, rozbudowa sieci
budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy	200 242,71	roboty budowlane i nadzór: oświetlenie drogowe Giełczyn ul. Wiklinowa, Lutostań, Wygoda ul. Polna, Konarzyce ul. Łomżyńska, dokumentacja projektowa-Stare Modzele
Wygoda ul. Sosnowa, Dębowa i Brzozowa-projekt i budowa oświetlenia (FS)	7 600,00	mapa do celów projektowych, dokumentacja projektowa
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	413 239,20	
ogrodzenie świetlicy w miejscowości Boguszyce (FS)	11 952,78	ogrodzenie świetlicy w Boguszycach
budowa altany przy świetlicy w miejscowości	25 705,14	sporządzenie mapy do celów projektowych, opracowanie

Gielczyn (FS)		dokumentacji projektowej, zakup materiałów budowlanych
remont schodów przy świetlicy w miejscowości Puchały (FS)	5 105,47	remont schodów budynku świetlicy w Puchałach
Stara Łomża przy Szosie-adaptacja budynku po hydroforni na świetlicę (FS)	10 000,00	nadzór inspektorski
dokumentacja na wykonanie ogrzewania świetlic w miejscowościach: Boguszyce, Puchały i Nowe Kupiski	29 196,00	dokumentacja projektowa na montaż pomp ciepła, wykonanie audytu energetycznego, dokumentacja geologiczne pod odwierty, projekty mikroinstalacji fotowoltaicznych
Stara Łomża przy Szosie-adaptacja budynku po hydroforni na świetlicę	149 479,92	roboty budowlane - przebudowa hydroforni na świetlicę
Stara Łomża przy Szosie-adaptacja budynku po hydroforni na świetlicę	181 799,89	roboty budowlane - przebudowa hydroforni na świetlicę
Kultura fizyczna	542 764,91	
zagospodarowanie dz. 266 we wsi Rybno (FS-8077,03 zł, własne-2755,00 zł)	10 832,00	mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania działki, montaż urządzeń siłowni
budowa siłowni zewnętrznej we wsi Janowo (FS)	14 570,00	budowa siłowni zewnętrznej
budowa siłowni zewnętrznej we wsi Pniewo (FS-17094,00 zł, własne-774,00 zł)	17 867,60	kopia mapy zasadniczej, mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania terenu, budowa siłowni zewnętrznej
zagospodarowanie placu przy siłowni zewnętrznej we wsi Stara Łomża nad Rzeką (FS)	19 384,86	projekt wykonawczy i kosztorys, ksero map, nadzór inspektorski, budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego
projekt zagospodarowania działki we wsi Mikołajki - siłownia (FS-11694,13 zł, własne-1401,00 zł)	13 094,60	kopia mapy zasadniczej, mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania terenu, budowa siłowni zewnętrznej
utwardzenie placu zabaw w miejscowości Stara Łomża przy Szosie (FS-12861,49 zł, własne-12300,00 zł)	25 161,48	ulożenie kostki brukowej wokół placu zabaw
budowa siłowni zewnętrznej i placu zabaw w miejscowości Stare Modzele (FS)	17 348,05	projekt wykonawczy i kosztorys, nadzór inspektorski, budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego
projekt i budowa siłowni zewnętrznej w miejscowości Wygoda (FS)	21 965,01	mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania terenu, budowa siłowni zewnętrznej
urządzenie siłowni i terenu przy boisku we wsi Zawady (FS-14222,59 zł, własne-3200,00zł)	17 422,59	projekt wykonawczy i kosztorys, budowa siłowni zewnętrznej
projekt i budowa siłowni zewnętrznej i placu zabaw w miejscowości Zosin (FS)	7 000,00	kopia i odbitka mapy zasadniczej, mapa do celów projektowych, projekt zagospodarowania działki
zagospodarowanie placu przy świetlicy w miejscowości Jednaczewo (FS)	25 394,65	nadzór inspektorski, budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego
budowa ogólnodostępnych kompleksów sportowo-rekreacyjnych - Otwartych Stref Aktywności na terenie gminy Łomża w miejscowościach: Jednaczewo, Stare Modzele i Stara Łomża nad Rzeką	352 724,07	budowa ogólnodostępnych kompleksów sportowo-rekreacyjnych - Otwartych Stref Aktywności na terenie gminy Łomża w miejscowościach: Jednaczewo, Stare Modzele i Stara Łomża nad Rzeką
Razem	11 926 693,06	
Dotacja dla Powiatu Łomżyńskiego - dokumentacja na chodnik przy drodze pow. Wygoda-Modzele Wypychy-Zanie (ul. Kościelna Wygoda)	4 850,00	
Dotacja dla Powiatu Łomżyńskiego - remont chodnika w ciągu drogi pow. Wygoda-Nowe Wyrzyki-Puchały (ul. Wiejska Wygoda)	15 000,00	
Dotacja dla OSP Podgórze na zakup samochodu pożarniczego	349 350,00	
Dotacja dla OSP Konarzyce na montaż	7 999,99	

dwóch stanowiskowych garażowych wyciągów spalin samochodowych		
Dotacja dla OSP Stare Kupiski na zakup zestawu uniwersalnych narzędzi hydraulicznych	10 000,00	
Dotacja dla GOK Pniewo - realizacja projektu "Zwiększenie funkcji animacyjnej GOK w Pniewie"	52 000,00	
Dotacja dla Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z/s w Podgórzu - opracowanie projektu technicznego przebudowy budynku i montażu windy	7 000,00	
Dotacja dla Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z/s w Podgórzu	7 420,76	
Razem wydatki inwestycyjne	12 380 313,81	
Środki na wydatki niewygasające		
Zadanie	Kwota	
dokumentacja projektowa na budowę linii napowietrzno-kablowej oświetlenia drogowego w miejscowości Chojny Młode	3 500,00	

Fundusz sołecki (budżet obywatelski)

Na wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego określono plan w kwocie 639 665,30 zł, zrealizowano 607 723,12 zł, tj. 95,01%. Zadania finansowane z funduszu sołeckiego przedstawia poniższa tabela:

Miejscowość	Kwota wydatków wykonanych	Nazwa przedsięwzięcia
Andrzejki	9 551,96	poszerzenie poboczy drogi gminnej płytami ażurowo - betonowymi - kontynuacja zadania
Bacze Suche	10 359,66	uporządkowanie dz. 527 (roboty ziemne)
Boguszyce	11 952,78	wykonanie ogrodzenia terenu wokół świetlicy wiejskiej
	1 250,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej przy świetlicy wiejskiej
Bożenica	8 990,08	utwardzenie poboczy drogi gminnej między Nowymi Kupiskami a Bożenicą
Chojny Młode	12 115,54	budowa oświetlenia drogowego na terenie wsi
Czaplice	6 000,00	remont dróg kruszywem
	7 298,65	wyposażenie świetlicy wiejskiej
	1 217,70	zakup tablicy ogłoszeniowej
Dłużniewo	1 200,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej
	8 281,73	utwardzenie poboczy drogi gminnej płytami ażurowymi
Gać	14 047,00	dokończenie chodnika do ulicy Leśnej, budowa chodnika od strony wsi Milewo (prawa strona)
Giełczyn	25 705,14	budowa altany przy świetlicy (zakup materiałów, dokumentacja)
Grzymały Szczep.	6 487,27	zagospodarowanie pętli autobusowej - kontynuacja
	1 200,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej
	4 682,00	projekt zagospodarowania działki
Janowo	14 570,00	budowa siłowni zewnętrznej na dz. 156 - kontynuacja zadania

Jarnuty	8 198,77	zakup i montaż barier zabezpieczających pomiędzy drogą gminną nr 105690B a rowem
Jednaczewo	25 394,65	zagospodarowanie placu zabaw przy świetlicy wiejskiej (kompleks OSA)
	1 400,00	zakup mundurów wizytowych dla OSP (2 szt.)
Kisiołki	9 271,02	utwardzenie poboczy drogi gminnej płytami ażurowymi
Konarzyce	3 564,09	organizacja festynu wiejskiego
	6 200,00	zakup myjki ciśnieniowej dla OSP
	1 500,00	zakup i montaż kamery przy budynku OSP
	9 983,66	utwardzenie placu przy Szkole Podstawowej
	3 800,00	promocja Szkoły Podstawowej
	6 000,00	doposażenie łodzi dla OSP
	3 417,50	doposażenie biblioteki
Koty	10 745,80	chodnik wzdłuż pobocza drogi od wsi Koty do Szkoły Podstawowej (zakup kostki)
Lutostań	11 529,25	remont drogi kruszywem (przy strudze)
	200,00	zakup paliwa do kosiarki (działka gminna)
Łochtynowo	0,00	zagospodarowanie placu przy altanie
Mikołajki	11 694,13	zagospodarowanie placu za świetlicą: projekt zagospodarowania, siłownia zewnętrzna
Milewo	5 333,67	doposażenie Szkoły Podstawowej w Puchałach
	7 043,69	doposażenie Szkoły Podstawowej w Puchałach
	98,60	doposażenie Szkoły Podstawowej w Puchałach
Modzele Skudosze	14 697,52	kontynuacja budowy wiaty
	1 000,00	remont pomieszczeń SP w Wygodzie
Modzele Wypychy	11 413,19	remont dróg gminnych
Nowe Kupiski	26 886,82	budowa chodnika (zakup kostki)
Nowe Wyrzyki	5 000,00	doposażenie Szkoły Podstawowej w Puchałach
	5 710,84	remont dróg
Pniewo	500,00	zakup i montaż kamery na altanie
	1 500,00	zakup i montaż bramy (za budynkiem remizy)
	3 000,00	zakup mundurów dla OSP
	6 000,00	remonty dróg kruszywem
	17 094,00	siłownia zewnętrzna
Podgórze	10 000,00	utwardzenie poboczy ul. Lipowej płytami ażurowymi - kontynuacja zadania (ok. 200 mb)
	8 000,00	zakup mundurów wyjściowych dla OSP, zakup pompy pływakącej Niagara
	1 200,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej
	7 420,76	usługa ułożenia kostki brukowej przed budynkiem biblioteki (remizy)
Puchały	4 472,33	ułożenie kostki przy budynku SP w Puchałach
	5 105,47	remont schodów przed budynkiem świetlicy
Rybno	8 077,03	zagospodarowanie dz. 266 wraz z dokumentacją (I etap)
Siemień Nadrzeczny	1 200,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej
	0,00	zadaszenie sceny przy remizie OSP
	11 682,10	wyposażenie zaplecza kuchennego remizy OSP (zastawa stołowa, lodówka, kuchnia)

	1 300,00	wyznaczenie (okazanie) granic drogi gminnej Nr 152146B
	5 356,11	utwardzenie wjazdu do remizy OSP (zakup kostki)
Sierzputy Młode	10 219,19	utwardzenie poboczy drogi płytami ażurowymi
Stara Łomża N/rz	19 384,86	budowa siłowni zewnętrznej oraz placu zabaw (kompleks OSA)
Stara Łomża P/sz	12 861,49	ułożenie kostki wokół placu zabaw
	10 000,00	przebudowa hydroforni na świetlicę
Stare Chojny	7 239,30	czyszczenie stawu, naprawa skarp i nawierzchni terenu przy stawie
	3 000,00	wytyczenie drogi do Sierzput Starych
	0,00	wyrównanie drogi do Sierzput Starych
	199,99	zakup paliwa do kosiarki (działka gminna)
	1 300,00	zakup i montaż tablicy informacyjnej
Stare Kupiski	3 996,48	uprzątnięcie, wyrównanie oraz utwardzenie kruszywem placu po dawnym sklepie (ul. Dworna)
	31 117,50	utwardzenie kruszywem ul. Słonecznej (130mb)
		utwardzenie poboczy ul. Stawowa - dokończenie robót
Stare Modzele	17 348,05	budowa siłowni zewnętrznej oraz placu zabaw (kompleks OSA)
Stare Sierzputy	7 848,96	remonty nawierzchni dróg lokalnych kruszywem (dz.71, 64)
	2 300,00	wytyczenie drogi gminnej we wsi Stare Sierzputy
Wygoda	21 965,01	projekt oraz budowa siłowni zewnętrznej
	7 600,00	dokumentacja projektowa na budowę oświetlenia na ul. Sosnowej, Dębowej i Brzozowej
Zawady	14 222,59	zagospodarowanie terenu przy boisku (m. in. projekt wykonawczy i kosztorys, wyposażenie siłowni)
Zosin	7 000,00	dokumentacja projektowa - plac zabaw oraz siłownia zewnętrzna
	3 219,19	naprawa poboczy drogi asfaltowej płytami ażurowymi
Razem	607 723,12	

Zadłużenie długoterminowe na dzień 31 grudnia 2018 roku z tytułu zaciągniętych kredytów wynosi 10 366 704,08 zł, w stosunku do dochodów stanowi 24,24%.

Stan zadłużenia i kwoty do spłaty w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

Kwota i okres spłaty	2019		2020		2021		2022	
	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał
1ml 2017-2020	10 134,45	249 999,96	3 012,95	250 000,12	0,00	0,00	0,00	0,00
1,5 mln 2018-2022	26 097,33	300 000,00	18 728,67	300 000,00	11 360,01	300 000,00	3 991,36	300 000,00
2 mln 2015-2020	12 204,23	333 324,00	4 288,84	333 380,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8 mln 2019-2026	164 160,00	999 999,96	144 009,86	999 999,96	121 995,62	999 999,96	99 981,37	999 999,96
Razem	212 596,01	1 883 323,92	170 040,32	1 883 380,08	133 355,63	1 299 999,96	103 972,73	1 299 999,96

Kwota i okres spłaty	2023		2024		2025		2026	
	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał	odsetki	kapitał
1ml 2017-2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1,5 mln 2018-2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 mln 2015-2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8 mln 2019-2026	77 967,13	999 999,96	55 952,88	999 999,96	33 938,64	999 999,96	11 924,39	1 000 000,28
Razem	77 967,13	999 999,96	55 952,88	999 999,96	33 938,64	999 999,96	11 924,39	1 000 000,28

Budżet gminy Łomża za 2018 rok zamknął się deficytem w kwocie 6 190 085,38 zł i jest to różnica pomiędzy zrealizowanymi dochodami, a wydatkami. Deficyt został pokryty zaciągniętym kredytem.

Wynik z działalności budżetu Gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 4 749 676,50 zł. Nadwyżka operacyjna w latach następnych planowana jest na poziomie wyższym od 2018 r. Wolne środki wynoszą 2 181 057,97 zł.

Dużym atutem gminy jest liczba projektów zrealizowanym z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych

WNIOSKI O DOFINANSOWANIE REALIZACJI PROJEKTÓW SPORZĄDZONYCH I REALIZOWANYCH w 2018 roku									
Lp.	Tytuł projektu	Program	Wnioskodawca projektu	Podmiot realizujący projekt	Kwota ogółem	Kwota dofinansowania	Wkład własny	% dofinansowania	UWAGI
1.	Odnawialne źródła energii w gminie Łomża.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Działanie 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	Gmina Łomża	Gmina Łomża	1 996 422,11	1 218 759,08	777 663,03	70% k. netto	rozwiązanie umowy o dofinansowanie
2.	Przebudowa stacji uzdatniania wody w miejscowościach: Stare Modzele i Podgórze oraz systemu odprowadzania ścieków z oczyszczalni wiejskiej we wsi Mikołajki – na terenie Gminy Łomża.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Typ operacji: Gospodarka wodno-ściekowa	Gmina Łomża	Gmina Łomża	4 324 407,00	1 999 999,00	2 324 408,00	63,63%	k.kw. 3143171,46
3.	Szansa na lepszy start.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Działanie 3.1.1.	Gmina Łomża	Zarząd Ekonomiczny	564 841,00	480 114,84	84 726,16	85,00%	
4.	Budowa biblioteki w Kupiskach Starych oraz remont i modernizacja	Narodowy Program Rozwoju czytelnictwa priorytet 1 "Zakup	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	2 666 666,00	2 000 000,00	0,00	75%	

	pozostałych placówek bibliotecznych Gminy Łomża	nowości wydawniczych do bibliotek publicznych" ze środków MKiDN"							
5.	Utworzenie i wyposażenie Klubu "Senior+" w Pniewie.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie	Gmina Łomża	Gmina Łomża	110 258,31	88 206,65	22 051,66	80%	
6.	Utworzenie i wyposażenie Klubu "Senior+" w Podgórzu.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie	Gmina Łomża	Gmina Łomża	160 751,07	128 459,00	32 292,07	80%	
7.	Przebudowa i nadbudowa budynku hydroforni wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Działanie 8.6.	Gmina Łomża	Gmina Łomża	407 313,27	202 000,88	205 312,39	59,25%	
8.	Zakup sprzętu ratowniczo – gaśniczego i umundurowania dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (dla OSP Podgórze, Siemień Nadrzeczny, Konarzyce, Stare Modzele, Gać, Jednaczewo, Pniewo).	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku	Gmina Łomża	Gmina Łomża	18 183,00	9 000,00	9 183,00	49,50%	
9.	Zwiększenie funkcji animacyjnej GOK w Pniewie.	Narodowe Centrum Kultury	Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie	Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie, Gmina Łomża	208 000,00	156 000,00	52 000,00	75,00%	
10.	Remont pomieszczenia szatni	Program Odnowy Wsi	Gmina Łomża	Gmina Łomża	16 000,00	8 000,00	8 000,00	50,00%	

	szkolnej na potrzeby utworzenia sali dydaktycznej i pomieszczenia biblioteki szkolnej połączonej z czytelnią w Szkole Podstawowej w Wygodzie".								
11.	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Podgórze, gmina Łomża.	WFOŚiGW	OSP Podgórze	OSP Podgórze, Gmina Łomża	848 700,00	500 000,00	348 700,00	58,91%	
12.	Cyfrowy Senior.	Po Polska Cyfrowa	Łomżyńska Rada FSNT NOT, Gmina Łomża - partner	Łomżyńska Rada FSNT NOT, Gmina Łomża - partner	28 520,00	28 520,00	0,00	100,00%	
13.	"E-obywatel - nowe umiejętności cyfrowe".	Po Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Krajowa Izba Gospodarcza, Gmina Łomża - partner	Krajowa Izba Gospodarcza, Gmina Łomża - partner	76 500,50	76 500,50	0,00	100,00%	
14.	Budowa ogólnodostępnych kompleksów sportowo-rekreacyjnych - Otwartych Stref Aktywności na terenie Gminy Łomża w miejscowościach: Jednaczewo, Stare Modzele i Stara Łomża nad Rzeką".	Ministerstwo Sportu i Turystyki; Program OSA	Gmina Łomża	Gmina Łomża	372 525,00	150 000,00	222 525,00	40,26%	
15.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łomża.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku;	Gmina Łomża	Gmina Łomża	39 900,00	39 900,00	0,00	100,00%	

		usuwanie wyrobów zawierających azbest							
16.	Eko Gmina Łomża - segregacja na okrągło.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku; Program Edukacja Ekologiczna	Gmina Łomża	Gmina Łomża	22 645,00	19 945,00	2 700,00	88,08%	
17.	„Aleja Syberyjska – na ziemi Podgórskiej – wydanie publikacji o losach Sybiraków”.	Program Wspieranie opieki nad miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami w kraju ze środków MKiDN	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	18 750,00	15 000,00	3 750,00		
18.	„Orkiestra Dęta na wynos – dla każdego”.	Program Kultura Dostępna 2018 z Narodowego Centrum Kultury	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	48 750,00	39 000,00	9 750,00	80,00%	
19.	Program Asystent Rodziny, i koordynator pieczy zastępczej 2018 rok.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Gmina Łomża	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Łomża	29 800,00	17 770,00	12 030,00	59,63%	
20.	"Umiem Pływać" 2018 realizowany w porozumieniu z Podlaskim Szkolnym Związkiem Sportowym w Białymstoku nauka pływania uczniów Klas I-III szkół podstawowych.	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Gmina Łomża	Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża	44 696,00	21 600,00	23 096,00	48,32%	
21.	Ja w Internecie.	Fundacja "Legalna Kultura"	Gmina Łomża	Gmina Łomża	72 800,00	72 800,00	0,00	100%	
22.	Budowa pełnowymiarowej	Ministerstwo Sportu i Turystyki;	Gmina Łomża	Gmina Łomża	4 956 830,00	3 359 700,00	1 597 130,00	70,00%	

	sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Jarnutach.	Program Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej							
23.	Druga szansa.	RPO WP Działanie 7.1. Rozwój działań aktywnej integracji	Lider: Fundacja DIALOG w partnerstwie z OPS Gminy Łomża i OPS Gminy Piątnica	Lider: Fundacja DIALOG w partnerstwie z OPS Gminy Łomża i OPS Gminy Piątnica	135 750,00	135 750,00	0,00	100%	1305978,68 ogółem (w tym dofinansowanie dla OPS Gminy Łomża - 135750,00 zł)
24.	Animator sportu - zajęcia sportowe na boisku Orlik w Pniewie.	Ministerstwo Sportu i Turystyki na podst. Umowy z Fundacją Orły Sportu	Gmina Łomża	Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża	9 900,00	9 900,00	0,00	100%	
25.	Rządowy Program Rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych - "Aktywna tablica 2018".	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Gmina Łomża	Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża	35 000,00	28 000,00	7 000,00	80%	
26.	„Budowa Alei Pamięci Ofiar Sybiru – infrastruktura wokół pomnika Sybiraków przy Bibliotece Publicznej w Podgórzu”.	Program Wspieranie opieki nad miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami w kraju ze środków MKiDN	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	24 850,00	19 800,00	5 050,00	79,68%	
27.	Zakup nowości wydawniczych do biblioteki.	Program Wieloletni 'narodowy program Rozwoju czytelnictwa' priorytet 1 'Zakup nowości	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	Biblioteka Publiczna w Podgórzu	37 700,00	7 700,00	30 000,00	20,42%	

		wydawniczych do bibliotek publicznych" MKiDN							
28.	Rozwój elektronicznych usług publicznych województwa podlaskiego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Działanie 8.1	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Gmina Łomża - partner	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Gmina Łomża - partner	110 200,00	93 670,00	16 530,00	85%	
29.	Modernizacja infrastruktury oświetlenia ulicznego na terenie gminy Łomża	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Gmina Łomża	Gmina Łomża	2 460 000,00	2 445 000,00	15 000,00	100% k.kwal.	pożyczka - procedura zawieszona
30.	Trening czyni mistrza	RPO WP na lata 2014-2020, Przedsięwzięcie 3.2.1	Gmina Łomża	Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża, Szkoły Podstawowe w Puchałach, jarnutach, Konarzycach i Pniewie	110 025,00	104 519,00	5 506,00	95	
31.	Młodzi aktywni	RPO WP na lata 2014-2020, Przedsięwzięcie 1.2.2, typ projektu 6 (Programy Aktywności Lokalnej)	Lider: Fundacja "LOGOS" w partnerstwie z OPS Gminy Łomża i GOPS Piątnica	Lider: Fundacja "LOGOS" w partnerstwie z OPS Gminy Łomża i GOPS Piątnica	302 648,00	285 848,00	16 800,00	95	
32.	Rozwój usług społecznych w Gminie Łomża	RPO WP na lata 2014-2020, działanie 7.2., poddziałanie 7.2.1	Gmina Łomża	Gmina Łomża	599 240,00	569 278,00	29 962,00	95	wkład własny niefinansowy
33.	Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 105 755 B	Programu rozwoju gminnej i powiatowej	Gmina Łomża	Gmina Łomża	5 736 412,18	2 868 206,09	2 868 206,09	50,00	

	ul. Armii Krajowej w Starych Kupiskach	infrastruktury drogowej na lata 2016-2019							
34.	„EKO-MAJÓWKA” w Modzelach	PROW na lata 2014-2020, małe granty	STOWARZYSZENIE AKTYWNOŚCI LOKALNEJ „MODZEL” i Gmina Łomża	STOWARZYSZENIE AKTYWNOŚCI LOKALNEJ „MODZEL” i Gmina Łomża	10 000,00	10 000,00	0,00	100	
35.	„Rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej i kulturalnej na terenie Gminy Łomża w miejscowościach: Zosin, Koty, Chojny Młode, Boguszyce i Modzele Wypychy.	PROW na lata 2014-2020, w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Sąsiedzi	Gmina Łomża	Gmina Łomża	229 593,75	118 000,00	111 593,75	51,39	
36.	Zakup sprzętu ratowniczego dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Łomża”	Ministerstwo Sprawiedliwości Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej	Gmina Łomża	Gmina Łomża	55 840,00	55 281,60	558,40	99%	
37.	Termomodernizacja budynków świetlic wiejskich w miejscowościach: Boguszyce, Nowe Kupiski, Puchały - Gmina Łomża.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020; Działanie 5.3	Gmina Łomża	Gmina Łomża	958 880,35	837 998,28	120 882,07	85%	
					#####	16 291 125,92	8 977 856,62		

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Gmina Łomża na dzień 31 grudnia 2018 roku była właścicielem gruntów o ogólnej powierzchni **569,5944** ha.

Sposób zagospodarowania części gruntów gminnych przedstawia się następująco:

1. Powierzchnia dróg gminnych	62,6426 ha
2. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste -	0,0815 ha
3. Grunty pod szkołami i użytkowane przez szkoły -	8,6006 ha
4. Grunty pod hydroforniami, oczyszczalniami ścieków itp. -	3,2082 ha

Gmina w 2018 r. wydierżawiała grunty o powierzchni ogólnej **5,6711** ha, z tego:

- pod działalność rolniczą –	5,1928 ha
- pod działalność gospodarczą –	0,2483 ha
- cele mieszkaniowe -	0,2300 ha

W 2018 roku odnotowano wzrost środków trwałych na ogólną wartość księgową **9.177.610,44 zł** z tego:

1. budynki: 839 423,83 zł

- przebudowa budynku hydroforni na świetlicę w Starej Łomży przy szosie	452 401,24 zł
- ułożenie chodnika przy placu zabaw i świetlicy w Starej Łomży przy szosie	25 161,48 zł
- przejęcie budynku zlikwidowanej szkoły podstawowej w Czaplicach wraz z budynkami towarzyszącymi	106 697,90 zł
- ogrodzenie działki przy świetlicy w Chojnach Młodych	3 684,22 zł
- zwiększenie wartości parkingu przy Urzędzie Gminy	3 747,75 zł
- remont pomieszczeń GOK w Pniewie –Klub Senior+ /przejęcie środka trwałego/	81 196,24 zł
- remont budynku GOK w Pniewie – zwiększenie funkcji animacyjnej ośrodka - przejęcie środka trwałego	166 535,00 zł

2. urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne: 167 184,55 zł

- przebudowa sieci wodociągowej Zawady-Konarzyce	11 881,06 zł
- przebudowa sieci wodociągowej Nowe Kupiski	32 831,42 zł
- budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku stacji uzdatniania wody w Nowych Kupiskach	4 383,63 zł
- przejęcie urządzeń wodociągowych w Konarzycach,	15 454,78 zł
- sieć wodociągową do stacji 400kV Podgórze-Stare Modzele (darowizna)	102 633,66 zł

3. drogi gminne: 6 958 362,78 zł

- Jednaczewo ul. Zielona	84 590,06 zł
- Jednaczewo ul. Łomżyńska	703 779,78 zł
- Wygoda ul. Sosnowa	338 781,57 zł
- Zawady ul. Polna	560 828,49 zł
- Zawady ul. Krótka	295 472,09 zł
- Podgórze ul. Kościelna	1 470 235,32 zł
- Pniewo ul. Lipowa	494 055,94 zł
- Mikołajki – Boguszyce	1 153 268,24 zł
- Stare Sierzputy - Bożenica	1 716 203,75 zł
- chodnik i wjazd w miejscowości Gać	22 333,50 zł
- droga dojazdowa w miejscowości Gać	118 814,04 zł

4. oświetlenie drogowe: 230 831,86 zł

- Giełczyn ul. Wiklinowa i Górzysta	52 816,59 zł
- Lutostań	62 116,90 zł
- Wygoda ul. Polna	58 882,42 zł
- Konarzyce ul. Łomżyńska	36 984,55 zł
- Wygoda ul. Polna	20 031,40 zł
5. obiekty sportowe:	504 425,53 zł
- przejęty plac zabaw w Czaplicach (likwidacja szkoły)	53 797,52 zł
- kompleks sportowo-rekreacyjny w Starych Modzelach	187 592,99 zł
- kompleks sportowo-rekreacyjny w Starej Łomży nad rzeką	153 415,47 zł
- kompleks sportowo-rekreacyjny w Jednaczewie	109 149,00 zł
- zwiększenie wartości boiska sportowego w Jednaczewie	470,55 zł
6. narzędzia i przyrządy:	95 972,76 zł
- wyposażenie siłowni zewnętrznej w Zawadach	23 550,71 zł
- zakup wyposażenie GOK-u do Klubu Senior +	29 062,05 zł
- zakup wyposażenia dla OSP Podgórze	43.360,00 zł
7. zwiększenie wartości gruntów gminnych -	381 409,13 zł

Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża na koniec 2018 r. posiadał w dyspozycji majątek w postaci środków trwałych o wartości 616.168,01 zł oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości 11 070,00 zł. Na przestrzeni ostatniego roku dokonano zakupów środków trwałych:

- samochód ciężarowy OPEL MOVANO (netto) – 8.616,26 zł

W 2018 roku uzyskano 247 321,93 zł dochodów z mienia komunalnego z następujących źródeł:

- wieczyste użytkowanie - 366,88 zł
- wynajem lokali i dzierżawa gruntów – 74 296,95 zł
- dzierżawa gruntów rolnych i terenów łowieckich - 4 613,54 zł
- czynsze za wynajem lokali będących w zarządzie jednostek oświatowych – 139 913,18 zł
- sprzedaż drewna – 1 824,78 zł
- sprzedaż złomu – 10 046,00 zł
- odszkodowania za przejęty grunt przez miasto Łomża – 16 260,16 zł

Należności wobec gminy na koniec 2018 roku wynoszą 3 928,78 zł i dotyczą zaległości:

- najem i dzierżawa – 3 709,44 zł
- odsetki – 219,34 zł

Informacja o stanie mienia komunalnego w jednostkach oświatowych Gminy Łomża za 2018 r.

Wartość majątku trwałego w dyspozycji jednostek oświatowych Gminy Łomża na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 18 155 061,37 zł i w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 2017 roku zmniejszyła się łącznie o wartość 255 854,03 zł.

1. Wartość gruntów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 590 487,94 zł i zmniejszyła się w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 2017 roku o wartość 108 000,00 zł. Zmiana wartości gruntów była efektem zamknięcia Szkoły Podstawowej w Czaplicach oraz przekazania należącej do tej jednostki działki Gminie Łomża.
2. Stan środków trwałych sklasyfikowanych w grupie I i II na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 16 993 724,70 zł.

Na zmianę wartości budynków i budowli łącznie o kwotę 149 134,03 zł, składało się:

- zmniejszenie wartości budynków i budowli o łączną wartość 160 495,42 zł w wyniku zamknięcia Szkoły Podstawowej w Czaplicach oraz przekazania jej majątku w środkach trwałych (tj. budynku szkolnego oraz obiektów towarzyszących), Gminie Łomża;
  - zwiększenie wartości budynku szkolnego Szkoły Podstawowej w Wygodzie o 11 361,39 zł w wyniku przebudowy pomieszczenia szatni.
3. W środkach trwałych z grup III-VI, tj. maszyny i urządzenia techniczne oraz VII środki transportu na przestrzeni 2018 roku wartość nie uległa zmianie.
4. Wartość środków trwałych z grupy VIII – narzędzia i ruchomości na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 203 135,82 zł i była większa w stosunku do roku poprzedniego o 1 280,00 zł. Zmiana wartości środków trwałych w tej grupie powstała w wyniku:
- likwidacji kserokopiarki o wartości 3 358,61 zł w Szkole Podstawowej w Jarnutach;
  - otrzymania od Gminy Łomża mebli do przebudowanej z szatni szkolnej, sali dydaktycznej z czytelnią o wartości 4 638,61 zł.

Zamówienia publiczne

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach

Zamówienia klasyczne o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy, i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy:

Tryb udzielenia zamówienia

ROBOTY BUDOWLANE:

Liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia: 13 na kwotę: 12 350 898,25 zł

USŁUGI:

Liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia: 1 na kwotę: 750 264,33 zł

Zamówienia których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy: 2 407 569,97 zł

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

Program Rozwoju Gminy Łomża do roku 2020 jest podstawową deklaracją samorządu, w której sformułowane zostały kluczowe kierunki i założenia rozwoju gminy. Wizja rozwoju Gminy Łomża zawarta w niniejszym opracowaniu jest efektem połączenia prac warsztatowych, eksperckich oraz wyników uzyskanych w ramach badań społecznych. Przyjęty program działania jest spójny z opracowaniami szczebla regionalnego oraz krajowego. Równocześnie w ramach niniejszego Programu uwzględniono możliwości wykorzystania zewnętrznego finansowania projektów rozwojowych, w szczególności w ramach perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020.

Ład przestrzenny

Podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy i ukazującym gospodarcze i przestrzenne perspektywy rozwoju jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które jest wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń tych planów.

Głównym celem rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy Łomża wskazanym w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łomża* (Uchwała Nr IV/18/02 Rady Gminy Łomża z dnia 29 maja 2002 roku zmienione Uchwałą Nr V/17/11 Rady Gminy Łomża z dnia 31 stycznia 2011 r., Uchwała Nr XXII/114/12 Rady Gminy Łomża z dnia 10 września 2012 r., Uchwała Nr XVIII/101/12 Rady Gminy Łomża z dnia 16

maja 2012 r. oraz Uchwała Nr XXIX/154/13 Rady Gminy Łomża z dnia 27 marca 2013 r.) jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez proekologiczny (zrównoważony) rozwój gminy przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych i gospodarczych środowiska, istniejącego majątku trwałego, potencjału infrastrukturalnego i produkcyjnego, w tym walorów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Na terenie Gminy Łomża planami zagospodarowania przestrzennego objętych jest łącznie 389,08 ha, co stanowi 1,8% powierzchni gminy.

Tabela: Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Łomża

	Nazwa planu	Powierzchnia terenu [ha]
1	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Rybno	52,45
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Modzele – Konarzyce	15,46
3	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Siemień -Rowy	0,40
4	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	10,86
5	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Siemień Rowy, Podgórze	21,24
6	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	2,05
7	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	0,75
8	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Kisiołki	2,9
9	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Siemień Nadrzeczny	3,84
10	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	11,8
11	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stara Łomża Przy Szosie	1,8
12	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Konarzyce, Jarnuty	4,81
13	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gać, Stare Kupiski	3,32
14	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Konarzyce	1,9
15	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Konarzyce	8,9
16	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	15,27
17	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Konarzyce, Lutostań	1,12
18	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stara Łomża przy Szosie, Zosin	15,0
19	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Wygoda, Modzele Skudosze	3,40
20	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Giełczyn	3,27
21	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Zawady	3,32
22	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Giełczyn	3,6
23	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Modzele	18,52
24	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stara Łomża przy Szosie	0,5
25	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Grzymały Szczepankowskie	2,74
26	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Konarzyce	2,6
27	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	5,85
28	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	3,95
29	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Chojny Młode, Jednaczewo	2,72
30	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Nowe Kupiski, Gać, Pniewo	14,6

	Nazwa planu	Powierzchnia terenu [ha]
31	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	2,80
32	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Siemień Nadrzeczny	2,30
33.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Stare Kupiski	2,5
34	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Wygoda, Modzele Skudosze	6,10
35	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Linia Energoelektryczna 400 Kv Łomża - Ełk	44,36
36	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Linia Energoelektryczna 400 Kv Narew - Ostrołęka	92,08
	łącznie	389,08

Organizacja struktury przestrzennej w Gminie Łomża uwarunkowana jest przede wszystkim środowiskiem przyrodniczym, z czego wynikają ograniczenia. Jednocześnie walory przyrodnicze stanowią o kondycji środowiskowej gminy i dlatego wymagają szczególnej dbałości.

Gmina Łomża położona jest w Dolinie Narwi i częściowo zahacza o obszar Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi (ponad połowa jego powierzchni lokuje się na terenie gminy). Położenie w obszarze „Zielonych Płuc Polski” oraz położenie północnej części obszaru gminy w zasięgu krajowej sieci ekologicznej ECONET PL oraz Obszarze Chronionego Krajobrazu Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi, świadczy o dużym przyrodniczym potencjale. Z tej perspektywy konieczne jest zachowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych obejmujących aktywne biologicznie ekosystemy łąkowe, bagienne, wodne i leśne, które mają zasadniczy wpływ na utrzymanie równowagi biologicznej w całym środowisku przyrodniczym gminy i jej otoczeniu, w tym projektowanych głównych korytarzy ekologicznych: Przełomowa Dolina Narwi - Puszcza Biała (GKPN-3A) i Przełomowa Dolina Narwi (KPN-7).

Północno-zachodnia część Gminy Łomża (Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi) należy do korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym (ESOCH). Tereny związane z dolinami rzek Łomżyczki, Strugi Lepackiej i Gaci, łączące się z terenami prawnie chronionymi, tworzą korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym.

Na obszarze gminy znajdują się dwa rezerваты przyrody: Rezerwat Wielki Dział (założony w 1990 r., położony nieopodal wsi Pniewo, zajmuje powierzchnię 120,07 ha i powstał w celu ścisłej ochrony największego w dolinie Narwi fragmentu kompleksu lasów łęgowych o naturalnym charakterze (łęg jesionowo - olszowy). Dodatkową jego atrakcją jest duża ilość drzew pomnikowych i pozostałości bazy partyzantów AK z okresu II wojny światowej) i Rezerwat Rycerski Kierz położony obok wsi Jednaczewo (założony w 1989 r., zajmuje powierzchnię 43,52 ha, obejmuje niewielki fragment lasu charakterystyczny dla doliny Narwi, powstał w celu zachowania ginących zbiorowisk grądu częściowego oraz fragmentu dąbrowy świetlistej). Rezerваты te posiadają opracowane plany ochrony zawierające szczegółowe ustalenia dotyczące zasad ich ochrony.

Przestrzenie, które zostały zachowane w stanie naturalnym bądź bardzo do niego zbliżonym stanowią o bogactwie przyrodniczym obszaru, o jego roli w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności gatunkowej roślin i zwierząt w Polsce. Stawia to przed samorządem i wszystkimi mieszkańcami obowiązek szczególnej dbałości i troski o zachowanie tych walorów.

Stan gospodarki przestrzennej w Gminie dotyczy procesów zaistniałych w wyniku wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji lokalnych i ponadlokalnych, realizacji

uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przewidywanych kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wynikających z wniosków dotyczących zagospodarowania i podjętych uchwał o przystąpieniu do sporządzenia planów miejscowych.

Podstawowymi dokumentami planistycznymi w zakresie zagospodarowania przestrzennego są studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łomża zostało sporządzone na mocy nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.) i przyjęte Uchwałą Nr IV/18/02 Rady Gminy Łomża z 30 grudnia 2002 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łomża zmieniane było pięciokrotnie:

- Uchwałą Nr V/17/11 Rady Gminy Łomża z dnia 31 stycznia 2011 r.,
- Uchwałą Nr XXII/114/12 Rady Gminy Łomża z dnia 10 września 2012 r.,
- Uchwałą Nr XVIII/101/12 Rady Gminy Łomża z dnia 16 maja 2012 r.,
- Uchwałą Nr XXIX/154/13 Rady Gminy Łomża z dnia 27 marca 2013 r.,
- oraz Uchwałą Nr XXVIII/176/17 Rady Gminy Łomża z dnia 30 marca 2017 r.

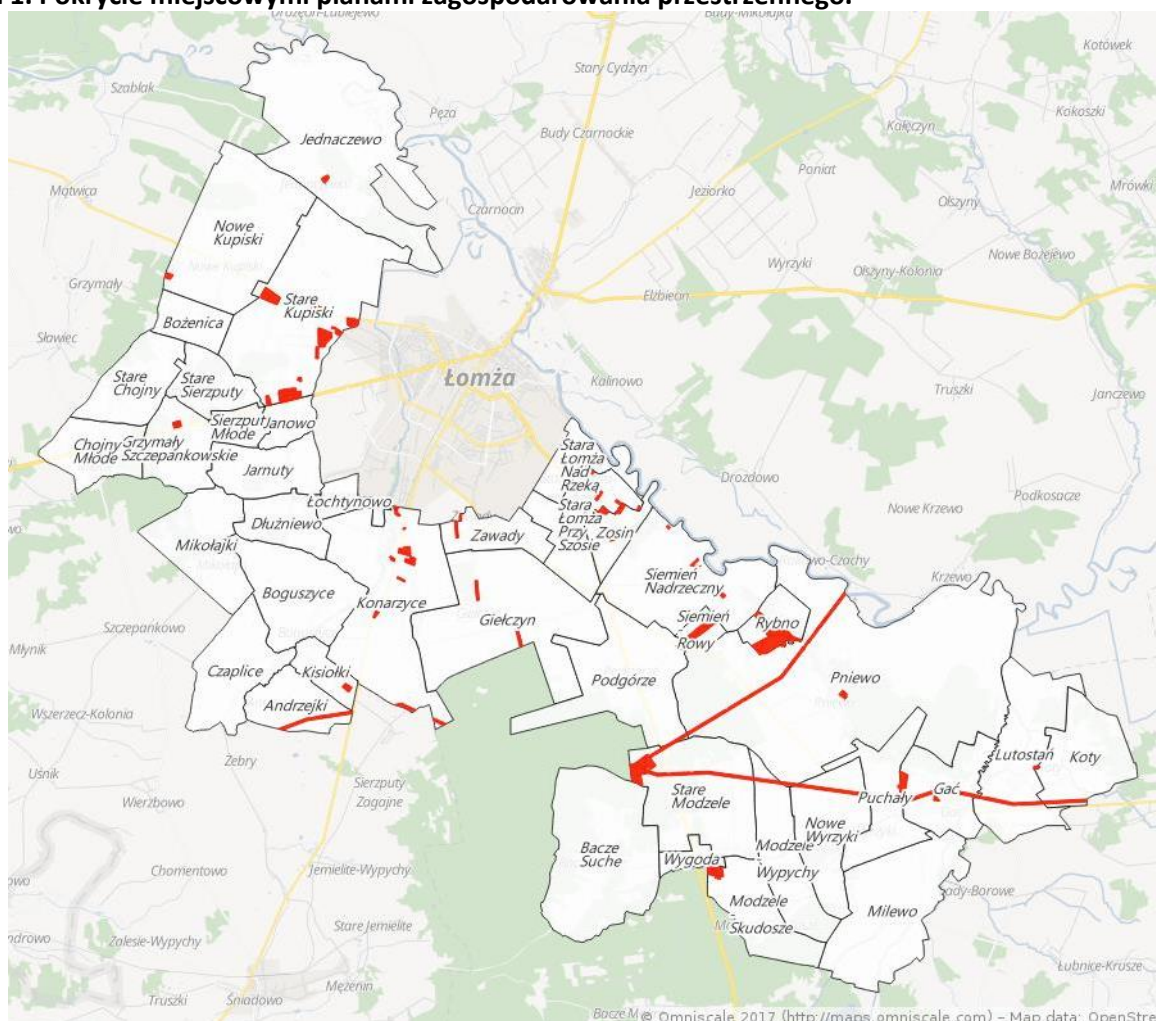
Na obszarze gminy obowiązuje **36** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowią one akty prawa miejscowego i zawierają ustalenia w zakresie przeznaczenia terenów oraz sposobu ich zagospodarowania i zabudowy. Łączna powierzchnia gminy objęta planami miejscowymi to niecałe 400 ha, co stanowi niespełna **2%** jej powierzchni.

Ostatnia ocena aktualności studium i planów miejscowych gminy Łomża, dokonana na podstawie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.) została przyjęta uchwałą Nr XXXV/240/17 Rady Gminy Łomża z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łomża oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i obejmowała okres od 01 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2017 r.

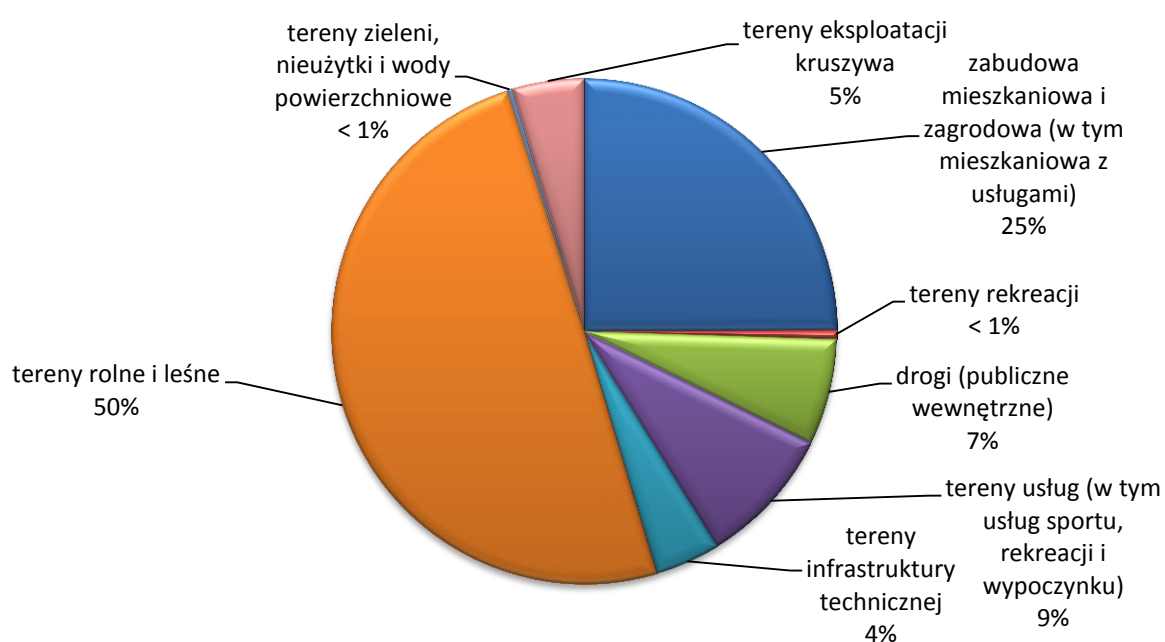
Ponadto, w przypadkach zmiany zagospodarowania terenów tam, gdzie nie ma obowiązujących planów miejscowych, Wójt Gminy Łomża wydaje decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

W analizowanym okresie (rok 2018) Wójt Gminy Łomża prowadził postępowania w sprawie wydania 258 decyzji o warunkach zabudowy oraz 27 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (około 70%). W mniejszym stopniu zabudowy zagrodowej, usługowej, produkcyjnej i rekreacyjnej. Najwięcej decyzji w sprawie ustalenia warunków zabudowy dotyczyło inwestycji w miejscowościach: Stare Kupiski, Konarzyce, Giełczyn i Stara Łomża Nad Rzeką.

Grafika 1. Pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Wykres 1. Przeznaczenie terenów w obowiązujących planach miejscowych.

W zdecydowanej większości miejscowe plany są zrealizowane lub w trakcie realizacji.

Programy dotyczące ochrony środowiska.

Na terenie Gminy Łomża funkcjonują następujące programy związane z ochroną środowiska:

- 1) „Program ochrony środowiska dla Gminy Łomża” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko” obowiązywał do 2014 r.

Program ochrony środowiska gminy Łomża stanowił podstawę realizacji strategicznych działań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami oraz był źródłem informacji o przyrodniczych uwarunkowaniach gminy.

Obowiązek sporządzenia Programu przez organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, wynika z art. 17 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.). Powyższy program uchwała Rada Gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy.

- 2) „Program usuwania wyrobów zawierających azbest” wraz z przeprowadzoną inwentaryzacją tych wyrobów występujących na terenie Gminy Łomża oraz Bazą Azbestową funkcjonującą na stronach www.bazaazbestowa.gov.pl.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest” wraz z przeprowadzoną inwentaryzacją tych wyrobów występujących na terenie Gminy Łomża jest elementem krajowego planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi oraz programów ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim i powiatowym. Program ma charakter lokalny, jest jednak spójny z założeniami programu krajowego.

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu...” jest eliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy Łomża spowodowanych azbestem.

Celem programu jest: spowodowanie oczyszczenia terytorium gminy Łomża z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie ewentualnych (poprzedzonych dokładniejszymi badaniami) negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań, spowodowanie działań zmierzających do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i stworzenie warunków do spełnienia wymogów ochrony środowiska w określonym horyzoncie czasowym, stworzenie możliwości do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

W roku 2018 Gmina Łomża dokonywała likwidacji wyrobów zawierających azbest w ramach konkursu ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Białymstoku. W ramach zadania usunięto i unieszkodliwiono na składowisku odpadów odpady zawierające azbest z 53 nieruchomości w ilości 11015 m², tj. 148,702 Mg.

Pomniki przyrody.

Na terenie gminy znajduje się 5 pomników przyrody, które wymagałyby dokonania oceny i pielęgnacji.

1. Aleja lipowa (Puchały – Milewo) – pomnik przyrody Nr 119.ł, powołany Zarządzeniem Wojewody Łomżyńskiego Nr 58/83 z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody na terenie woj. łomżyńskiego.
2. Aleja lipowa (Puchały – Pniewo) – pomnik przyrody Nr 120.ł, powołany Zarządzeniem Wojewody Łomżyńskiego Nr 58/83 z dnia 31 grudnia 1983 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody na terenie woj. łomżyńskiego.
3. Aleja sosnowa (droga krajowa Podgórze) – pomnik przyrody Nr 81.ł, powołany Zarządzeniem Wojewody Łomżyńskiego Nr 54/82 z dnia 26 października 1982 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody na terenie woj. łomżyńskiego.
4. Lipy drobnolistne – (szkoła Konarzyce) – pomnik przyrody Nr 77.ł, powołany Zarządzeniem Wojewody Łomżyńskiego Nr 54/82 z dnia 26 października 1982 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody na terenie woj. łomżyńskiego.

5. Lipa drobnolistna (Nowe Wyrzyki) – pomnik przyrody Nr 143.† powołany Rozporządzeniem Nr 5/92 Wojewody łomżyńskiego z dnia 12 marca 1992 r. w sprawie uznania i skreślenia z rejestru pomników przyrody niektórych tworów przyrody na terenie województwa łomżyńskiego

Nie wszystkie drzewa opatrzone są tabliczkami czy numerami ewidencyjnymi, należałoby oznaczyć prawnie chronione twory przyrody znajdujące się na terenie Gminy Łomża, które są szczególnie cenne ze względów naukowych, zabytkowych, kulturowych.

W roku 2018 podjęto Uchwały Rady Gminy dotyczące zdjęcia z pomników przyrody drzew znajdujących się w:

1. alei lipowej – pomnika przyrody Nr 119.†, w ilości 3 drzew,
2. alei sosnowej – pomnik przyrody Nr 81.†, w ilości 1 drzewa.

Ze względu na posadowienie pomników przyrody w pobliżu budynków mieszkalnych i ciągów pieszo-komunikacyjnych istnieje realna potrzeba wykonania ponownej kompleksowej inwentaryzacji i pielęgnacji pomników. Poprzednią inwentaryzację wykonano w roku 2014, natomiast pielęgnację w roku 2015.

Opieka nad zwierzętami.

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych Gminy. W związku z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019r.122. t.j. z dnia 21.01.2019 r.) Rada Gminy określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Stanowi to wypełnienie obowiązku zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom przez gminę.

W związku z powyższym podjęto uchwałę Nr XXXVI/248/18 Rady Gminy Łomża z dnia 16 marca 2018 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Łomża. Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań jak:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W budżecie Gminy Łomża zgodnie z programem zabezpieczona była kwota 101 900,00 zł na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności zwierząt oraz opieki weterynaryjnej nad zwierzętami uczestniczącymi w wypadkach drogowych, z czego 98 400,00 zł to opłata dla schroniska.

Na stanie gminy na koniec 2018 roku było 106 bezdomnych psów, które znajdują się w Schronisku dla bezdomnych zwierząt Soniechkowo. Celem obniżenia kosztów właściwym byłoby kompleksowe oznakowanie psów mikroprocesorem elektronicznym, czyli popularnym chipem, co niosłoby za sobą wiele korzyści. Przede wszystkim oznakowanie psów mogłoby zmniejszyć odsetek psów trafiających do schroniska, gdyż po odczytaniu kodu z mikroprocesora szybko docieralibyśmy do danych właściciela.

Rolnictwo – susza.

W roku 2018 Wojewoda Podlaski powołał Komisje ds. szacowania strat na obszarach dotkniętych suszą. Poszkodowani rolnicy składali do Urzędu Gminy wnioski wraz z wypełnionymi oświadczeniami, które stanowiły podstawę do sporządzenia protokołów. Do urzędu trafiło około 400 wniosków z gospodarstw dotkniętych suszą. Tak duża skala niekorzystnego zjawiska wymagała zaangażowania pracowników i nadzoru Wójta Gminy, który

czował nad właściwą pracą komisji. Lustracja w terenie trwała do 20 lipca 2018 r. W pracy komisji zaangażowanych było pięciu pracowników Urzędu Gminy Łomża, dwóch przedstawicieli Podlaskiej Izby Rolniczej oraz jeden pracownik Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Członkowie komisji dokonywali oceny szkód, ustalali ich zakres oraz procent szkody i wartość obniżenia przychodu. Zgodnie z wytycznymi Ministra Rolnictwa oszacowanie strat u rolnika jest podstawą do udzielenia mu pomocy.

Lokalny program rewitalizacji Gminy Łomża na lata 2018-2022:

Obszar rewitalizacji w Gminie Łomża był w całości położony na terenie Gminy Łomża. Na obszarze 4,8km²(484,2 ha) skupiał on ponad 3 tys. mieszkańców. Powierzchnia obszaru stanowiła zaledwie 1,8% ogółu powierzchni gminy. Udział obszaru rewitalizacji w ogólnej liczbie mieszkańców gminy kształtował się na poziomie 27,7%. Intensywność użytkowania obszaru mierzona liczbą mieszkańców przypadającą na jednostkę powierzchni wyniosła 6,3 osoby na 1 ha co należy uznać za wartość niską. Wynika ona ze specyfiki zabudowy mieszkaniowej, na którą składają się w przeważającej części tereny starej zabudowy jednorodzinnej o charakterze siedliskowym.

Plan Rozwoju Gminy Łomża do 2020

Plan rozwoju gminy, jako dokument strategiczny wskazuje ogólne, pożądane dla rozwoju gminy cele. Planowana rewitalizacja wpisuje się w 100 % w zapisane w Planie cele strategiczne. Realizacja celów: *„Wzmacnianie społeczności lokalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe i aktywny trzeci sektor”, „Rozwój infrastruktury technicznej na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej, turystycznej i inwestycyjnej”, „Stymulowanie wzrostu gospodarczego w oparciu o wysoką jakość terenów inwestycyjnych oraz branże wykorzystujące technologie tzw. „zielonego przemysłu””, „Profesjonalizacja systemu świadczenia usług publicznych oraz wzmacnianie lokalnego kapitału społecznego”* przyczyni się bezpośrednio do poprawy jakości i poziomu życia na obszarach zdegradowanych. Również *„Poprawa stanu środowiska naturalnego, zachowanie wartości oraz ochrona bioróżnorodności lokalnego dziedzictwa przyrodniczego” i „Zapewnienie warunków do rozwoju ruchu turystycznego oraz promocja walorów turystycznych gminy”* wpłynie pozytywnie, choć pośrednio, na mieszkańców obszaru.

Cele działań rewitalizacyjnych zapisanych w LPR w dużym stopniu wpisują się zatem w cele działań zarysowanych w Planie rozwoju gminy. Działania rewitalizacyjne obejmują zarówno sześć wyznaczonych celów strategicznych, jak również wpisują się łącznie w ponad 4/5 zdefiniowanych kierunków działań (24 z 28). Stopień powiązań pomiędzy oboma dokumentami można uznać za bardzo wysoki.

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Łomża na lata 2007-2017

Bardzo ważnym, jeśli nie najważniejszym, elementem procesu rewitalizacji jest wymiar społeczny prowadzonej interwencji. Skoncentrowanie działań na przeciwdziałaniu kryzysowi w sferze społecznej stanowi podstawę zaplanowanych działań i decyduje o ich ostatecznym powodzeniu. Dlatego też działania związane z rewitalizacją są obecne w każdym z sześciu celów głównych zarysowanych w Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Łomża na lata 2007-2017. Przedstawione cele i kierunki działań jako bardziej szczegółowe nie pokrywają się już w 100% z celami procesu rewitalizacji, jednak system powiązań nadal należy uznać za wysoki. Aż 16 z ogólnej liczby 19 zapisanych w strategii celów szczegółowych wpisuje się w działania rewitalizacyjne.

Położenie Gminy Łomża obok Miasta Łomża warunkuje również jej dostępność transportową. Gmina posiada korzystne położenie na szlakach transportowych o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym. Podstawowe drogi krajowe i wojewódzkie przebiegające przez gminę łączą ją bezpośrednio z Miastem Łomża, które jest węzłem dróg o znaczeniu tranzytowym. Lokalny układ dróg gminnych i ulic wiejskich na terenie Gminy Łomża zapewnia dogodne połączenia z podstawowym układem komunikacyjnym. Istniejąca sieć dróg wymaga

jednak częściowej przebudowy i remontów, aby podnosić komfort użytkowników dróg i poprawiać bezpieczeństwo ruchu.

Jednym z głównych zadań jest również takie usprawnienie układu komunikacyjnego, by zapewnił on nieograniczoną warunkami klimatycznymi możliwość dojazdu do miejsc zamieszkania i terenów działalności gospodarczej.

Dostęp mieszkańców do mediów (wodociąg, gaz, kanalizacja) jest jednym z ważniejszych wyznaczników jakości życia na danym obszarze. Oddziałuje z jednej strony na atrakcyjność inwestycyjną oraz osiedleńczą, przyczyniając się do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, z drugiej może wpływać na aktywność potencjalnych inwestorów.

Analiza infrastruktury technicznej na terenie Gminy Łomża wykazuje deficyty. Przede wszystkim nie jest rozbudowana sieć kanalizacyjna. Inwestycje, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, pozwalające na zmniejszanie dysproporcji w dostępie do infrastruktury technicznej na terenie gminy wydają się konieczne; szczególnie w charakterystycznej dla Gminy Łomża zabudowie wiejskiej rozproszonej warto zadbać o przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Na terenie gminy również niewielka jest liczba ludności korzystającej z sieci gazowej. Jednak wynikać to może z dostępu do innych źródeł energii, które w gospodarstwach domowych zastępują gaz i są mniej kosztowne. Jednak poziom zgazyfikowania na pewno nie jest wystarczający, a dysproporcje w tym zakresie wewnątrz obszaru są znaczące. Należy także dodać, że znaczna liczba gospodarstw domowych korzysta z gazu propan-butan, dostarczanego w butlach do kuchni gazowych lub do instalacji ciepłowniczych z rozlewni w Łomży.

Stan infrastruktury drogowej

I. Drogownictwo

1. Stan istniejący ilościowy

- a) Drogi krajowe – 17,7 km
- b) Drogi wojewódzkie – 27,1 km
- c) Drogi powiatowe – 60,2 km
- d) Drogi gminne
  - Ogółem 305,1 km
  - w tym utwardzone – 96,0 km

2. Wykonanie w roku 2018

a) Inwestycje

Droga	Długość w km	Koszt	Rodzaj nawierzchni
Mikołajki- Boguszyce	0,7	1 153 268,24 zł	Asfalt
Zawady: Polna., Krótka	0,4	774 684,15 zł	polbruk
Stare Sierzputy- Bożenica -Nowe Kupiski	1,1	1 713 817,73 zł	Asfalt
Gać	0,2	118 814,04 zł	kruszywo
Jednaczewo, ul. Łomżyńska	1,3	703 779,78 zł	Asfalt
Mikołajki- Boguszyce	0,7	1 153 268,24 zł	Asfalt

Wygoda, ul. Sosnowa	0,2	338 781,57 zł	polbruk
Giełczyn, ul. Spokojna	0,8	1 085 722,38 zł	Asfalt
Pniewo, ul. Lipowa	0,7	494 055,94 zł	Asfalt
Podgórze Piękna I etap Podgórze, ul. Kościelna	0,6	1 404 785,32 zł	Asfalt
Suma	6,6	8 940 977,39 zł	

b) Bieżące utrzymanie dróg

- Zimowe utrzymanie 60 477,80 zł
- Równanie – 84 501,00 zł
- Remonty dróg wykonywane przez ZUK w Łomży 185 288,85 zł
- Remonty dróg w ramach funduszu sołeckiego 189 839,84 zł
- Remonty dróg kruszywem 773 079,24
- ❖ Wbudowano 12 649,9 m³ kruszywa na 18,6 km długości dróg

c) Zajęcie pasa drogowego

LP.	RODZAJ DECYZJI	ILOŚĆ WYDANYCH DECYZJI
1.	Zezwolenie na lokalizację zjazdu	73
2.	Zezwolenie na lokalizację urządzeń lub obiektów budowlanych nie związanych z funkcjonowaniem drogi	118
3.	Zezwolenie na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej w celu prowadzenia robót	99
4.	Zezwolenie na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej celem umieszczenia urządzenia	55

Opłaty łączne z wydanych decyzji w 2018 r (zajęcie w celu prowadzenia robót + w celu umieszczenia urządzenia) – 23 583,21 zł + 5756,36 zł = **29 339,57 zł**

Opłaty łączne z wydanych decyzji na zajęcie pasa celem umieszczenia urządzenia w kolejnych latach – **22 113,28 zł**

d) Wycinka drzew z pasa drogowego

Ilość decyzji zezwalających na wycinkę: 9

Liczba wyciętych drzew objętych decyzjami: 46 szt.

II. Wodociągi (mienie komunalne)

1. Stan istniejący ilościowy
  - a) Sieci 153,3 km
  - b) Przyłącza 3 353 szt.
  - c) Stacje uzdatniania wody 6 szt.
2. Realizacja w roku 2018
  - a) Sieci – 2,7 km
  - b) Przyłącza – 40 szt.
  - c) Stacje uzdatniania wody – 2 szt. zmodernizowane

III. Kanalizacja (mienie komunalne)

1. Stan istniejący
  - a) Sieci 24,5 km
  - b) Przyłącza 683 szt.

- c) Oczyszczalnie ścieków 1
- d) Przydomowe oczyszczalnie ścieków 171
- 2. Realizacja w roku 2018
  - a) Sieci - 0
  - b) Przyłącza – 6 szt.
  - c) Oczyszczalnie ścieków – 1 zmodernizowana
  - d) Przydomowe oczyszczalnie ścieków – 26 szt.

IV. Budownictwo komunalne

1. Stan istniejący - 28 szt.

a) budynek mieszkalny (Wygoda) – 2szt.

b) Szkolne - 7 szt.

- Szkoła Podstawowa Jarnuty
- Szkoła Podstawowa Kupiski
- Szkoła Podstawowa Konarzyce
- Szkoła Podstawowa Pniewo
- Szkoła Podstawowa Podgórze
- Szkoła Podstawowa Puchały
- Szkoła Podstawowa Wygoda

c) Obiekty kulturalne – 13 szt.

- Świetlica wiejska Boguszyce
- Świetlica wiejska Chojny Młode
- Świetlica wiejska Giełczyn
- Świetlica wiejska Jednaczewo
- Świetlica wiejska Mikołajki
- Świetlica wiejska Modzele Wypychy
- Świetlica wiejska Nowe Kupiski
- Świetlica wiejska Pniewo
- Świetlica wiejska Puchały
- Świetlica wiejska Siemień Nadrzeczny
- Świetlica wiejska Sierzputy Młode
- Świetlica wiejska Stara Łomża przy Szosie
- Świetlica wiejska Czaplice

d) Pozostałe obiekty użyteczności publicznej – 7 szt.

- Remiza OSP Gać
- Remiza OSP Konarzyce
- Remiza OSP Stare Kupiski
- Garaż OSP Podgórze
- Budynek po byłej Szkole Podstawowej w Czaplicach
- Budynek Sklepu Stare Kupiski
- Budynek Sklepu Stara Łomża nad Rzeką

e) Obiekty sportowe -7 szt.

- boisko w Jednaczewie, Zawady, Stara Łomża przy Szosie
- orlik w Pniewie
- Sala gimnastyczna w Wygodzie
- Sala gimnastyczna w Kupiskach
- Sala gimnastyczna w Konarzycach

f) Obiekty rekreacyjne

Place zabaw – 7 szt.

Stare Kupiski, Czaplice, Giełczyn, Jednaczewo, Stara Łomża przy Szosie, Stara Łomża nad Rzeką, Stare Modzele

Siłownie zewnętrzne – 11 szt.

Czaplice, Boguszyce, Stare Kupiski, Grzymały Szczepankowskie, Janowo
 Jednaczewo, Stara Łomża przy Szosie, Stara Łomża nad Rzeką, Stare Kupiski
 Stare Modzele, Wygoda, Zawady
Otwarte strefy aktywności – Jednaczewo, Stara Łomża przy Szosie, Stare Modzele

Wykaz wykonanych robót budowlanych w 2018 r.

1. Przebudowa i nadbudowa budynku hydroforni wraz ze zmianą sposobu jego użytkowania na budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Stara Łomża przy Szosie – 452 401,24 zł
  2. Remont Szkoły Podstawowej w Puchałach – 79 872,345 zł
  3. Dostawa i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w miejscowości Zawady – 23 550,71 zł.
  4. Wykonanie ogrodzenia działki w miejscowości Modzele Skudosze – 15 276,00 zł
  5. Wykonanie chodnika przy placu zabaw w Starej Łomży przy Szosie- 25 161,78 zł.
  6. Wykonanie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Giełczyn ul. Wiklinowa i Górzysta – 52 816,59 zł
  7. Wykonanie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Lutostań – 62 116,90
  8. Wykonanie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Wygoda, ul. Polna
  9. Wykonanie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Konarzyce, ul. Łomżyńska – 36 984,55 zł.
  10. Wykonanie budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Chojny Młode – 20 031,40 zł.
  11. Budowa ogólnodostępnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego – Otwartych Stref Aktywności w miejscowości Stara Łomża nad Rzeką - 153 415,47 zł.
  12. Budowa ogólnodostępnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego – Otwartych Stref Aktywności w miejscowości Stare Modzele – 187 592,99 zł.
  13. Budowa ogólnodostępnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego – Otwartych Stref Aktywności w miejscowości Jednaczewo - 109 149,00 zł.
- V. Energetyka i oświetlenie dróg i ulic
1. Stan istniejący – 1564 szt. oprawy
  2. Realizacja w 2018 r. – 47 szt. oprawy
- VI. Nazewnictwo ulic i numeracja porządkowa nieruchomości
1. stan istniejący numeracji budynków – 3589 szt.
  2. realizacja w 2018 r. – 83 szt.
- VII. Ewidencja zabytków (opisać zabytki na terenie gminy)

WYKAZ ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH Z TERENU GMINY ŁOMŻA.

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
1.	Chojny Młode	cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z czasów I wojny światowej	1915 r.	A-257 z 27.02.1987 r.
2.	Chojny Młode	cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z czasów I wojny światowej	1915 r.	A-258 z 3.03.1987 r.
3.	Czaplice Pączkowizna	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	ok. 1860 r.	A-467 z 30.12.1991 r.
4.	Czaplice Pączkowizna	park w zespole dworsko-folwarcznym	2. połowa XIX w.	---

5.	Gać	cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z czasów I wojny światowej		A-246 z 23.02.1987 r.
6.	Gać	młyn wodny, drewniany	odbudowany po 1945 r.	---
7.	Konarzyce	dwór w zespole dworsko-folwarcznym, obecnie budynek szkoły	1928 r.	A-506 z 17.11.1993 r.
8.	Konarzyce	dawny park dworski, obecnie dwa szpalery lipowe po N i E granicy założenia	XIX w.	---
9.	Kupiski Nowe	wylewka pod fundament schronu bojowego pozycji Jednaczewo, odcinka Łomża	1939 r.	---
10.	Kupiski Stare	dwór w zespole dworsko-folwarcznym	połowa XIX w., przebudowany 1962 r.	---
11.	Kupiski Stare	spichlerz w zespole dworsko-folwarcznym	połowa XIX w.	---
12.	Kupiski Stare	obora lub stajnia w zespole dworsko-folwarcznym	połowa XIX w.	---
13.	Kupiski Stare	czworak w zespole dworsko-folwarcznym	początek XX w.	---
14.	Kupiski Stare	pozostałość parku w zespole dworsko-folwarcznym		---
15.	Kupiski Stare	kapliczka murowana	początek XX w.	---
16.	Kupiski Stare	nieukończony schron bojowy pozycji Jednaczewo, odcinka Łomża	1939 r.	---
17.	Mikołajki	krzyż przydrożny, żeliwny	1937 r.	---
18.	Pniewo	cmentarz z czasów II wojny światowej	1942 r.	A-444 z 30.12.1991 r.
19.	Puchały	cmentarz przykościelny		A-360 z 7.04.1988 r.
20.	Puchały	cmentarz rzymsko-katolicki, „nowy” II	przed 1833 r.	A-359 z 7.04.1988 r.
21.	Puchały	kaplica cmentarna murowana na cmentarzu rzymskokatolickim	początek XX w.	A-359 z 7.04.1988 r.
22.	Puchały	kaplica cmentarna drewniana	połowa XIX w.	A-359 z 7.04.1988 r.
23.	Puchały-Milewo	aleja lipowa	2. połowa XVIII w.	---
24.	Puchały-Pniewo	aleja kasztanowo-lipowa	2. połowa XVIII w.	---
25.	Sierzputy	cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej	1915 r.	---
26.	Stara Łomża	grodzisko wczesnośredniowieczne (gródek i dwa podgrodzia)		A-148 z 30.03.1967 r.

27.	Stara Łomża (Wzgórze Św. Wawrzyńca)	cmmentarzysko wczesnośredniowieczne		A-163 z 2.11.1972 r.
-----	---	--	--	-------------------------

Gospodarka odpadami

Rok 2018 objęty przedmiotowym raportem to kolejny rok, w którym w Gminie Łomża funkcjonował wprowadzony 1 lipca 2013 r. **nowy system gospodarki odpadami komunalnymi**.

Liczba mieszkańców objęta gminnym gospodarki odpadami w 2018 r.

Na dzień 31.12.2018 roku liczba osób posiadających stałe zameldowanie na terenie gminy Łomża wynosiła 11 217.

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 2847 gospodarstw domowych. Natomiast podpisanych umów na odbiór odpadów komunalnych właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z podmiotami posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej było 123.

Tabela 1. Gospodarstwa domowe z podziałem na prowadzące selektywną zbiórkę i nieprowadzące selektywnej zbiórki

	Prowadzące selektywną zbiórkę	Nieprowadzące selektywnej zbiórki
Gospodarstwa 1 osobowe	323	88
Gospodarstwa 2-3 osobowe	1125	177
Gospodarstwa 4-5 osobowe	777	87
Gospodarstwa 6 osobowe	249	21
Razem	2474	373

Szacunkowa liczba mieszkańców uwzględniona w deklaracjach to około 9500. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a zamieszkałych wynika m.in. z pobytu mieszkańców w innych miejscowościach lub za granicą. Według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych ponoszą za osoby faktycznie przebywające na danej nieruchomości. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 1 pkt. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w gminach w własnym zakresie podpisują umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że selektywny sposób gromadzenia odpadów komunalnych deklaruje 87% właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Sposoby postępowania z odpadami komunalnymi

Wywozy odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych w 2018 r. odbywały się zgodnie z harmonogramami wywozów odpadów komunalnych zatwierdzonymi przez Gminę Łomża. Odpady komunalne zbierane selektywnie, odbierane były od właścicieli nieruchomości z podziałem na następujące frakcje:

- a) odpady surowcowe obejmujące: papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe – odbiór jeden raz w miesiącu,
- b) odpady – szkło obejmujące: szkło opakowaniowe – odbiór jeden raz w miesiącu,
- c) odpady biodegradowalne: odpady biodegradowalne w tym odpady zielone ulegające biodegradacji – odbiór dwa razy w miesiącu w okresie letnim, jeden raz w miesiącu w okresie zimowym,
- d) zmieszane odpady komunalne – odbiór dwa razy w miesiącu,

W przypadku odpadów ulegających biodegradacji Gmina dopuszcza możliwość składowania odpadów w przydomowych kompostownikach.

Ponadto dwa razy w roku Gmina Łomża w ramach pobieranej opłaty za gospodarkę odpadami, wykonuje usługę transportu odpadów problemowych (tj. odpady wielkogabarytowe, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia, odpady budowlano – remontowe, odpady zielone oraz zużyte opony) z nieruchomości mieszkańców do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Zamówienie na wykonanie usługi transportu do PSZOK-u jest udzielane Zakładowi Usług Komunalnych Gminy Łomża, ul. Marii Skłodowskiej Curie 1a, 18-400 Łomża.

W celu wykonania obowiązku związanego z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych Gmina wyłoniła w drodze przetargu przedsiębiorcę, na zadanie „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Łomża” w latach 2016 - 2019. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez firmę Zakład Usługowy WINPOL S.C., Lech Jan Wiśniewski, Sebastian Wiśniewski; ul. Kazańska 1, 18-400 Łomża. Zakres zamówienia dotyczył wszystkich nieruchomości zamieszkałych, które znajdują się na terenie gminy Łomża oraz nieruchomości niezamieszkałe, z których Gmina obowiązana jest zorganizować odbiór odpadów (tj. miejsca publiczne, przystanki, świetlice itp.) Wykaz adresów tych nieruchomości, z których były odbierane odpady – z wyszczególnieniem gospodarstw domowych zbierających odpady selektywnie oraz nieruchomości, na terenie których odpady biodegradowalne były kompostowane w przydomowych kompostownikach – został przez Gminę Łomża przekazany Wykonawcy. Liczba gospodarstw domowych, z których były odbierane odpady komunalne oraz liczba gospodarstw domowych zbierających odpady selektywnie, ulegała zmianie w trakcie realizacji zamówienia w roku 2018. Zamawiający podczas realizacji Zamówienia przekazuje Wykonawcy informacje niezbędne do prawidłowego wykonywania Umowy, w szczególności dotyczące zmian w liczbie i lokalizacji gospodarstw domowych objętych obowiązkiem odbierania odpadów. Obowiązkiem wykonawcy jest realizacja zamówienia z uwzględnieniem zaistniałych zmian – w ramach zaoferowanej kwoty wykonania zamówienia.

Gmina Łomża również podpisała umowę z Zakładem Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża na prowadzenie w 2018 roku Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Mieszkańcy Gminy Łomża wszystkie odpady komunalne selektywnie zbierane w tym odpady problemowe mogą samodzielnie dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) który mieści się przy

Zakładzie Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00. Warunkiem przyjęcia bezpłatnie odpadów jest okazanie na miejscu dowodu osobistego oraz złożenie podpisanego oświadczenia, że odpady komunalne pochodzą z nieruchomości zamieszkałej na terenie gminy Łomża. Poza tym mieszkańcy mogą pozbyć się przeterminowanych leków w Punkcie Aptecznym - Wygoda, ul. Kościelna 39, 18-400 Łomża.

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

a) Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina jest obowiązana do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do 16 lipca 2020 r. – ograniczyć do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych 1995 r.,
- do 31 grudnia 2020 r. – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Minister Środowiska w Rozporządzeniach w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów i w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych określił sposób obliczania poziomów oraz poziomy jakie gminy powinny osiągać w poszczególnych latach w celu osiągnięcia poziomów w 2020 r.

Poziomy jakie zgodnie z rozporządzeniem Gmina Łomża oraz przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne na terenie gminy Łomża powinni osiągnąć w 2018 r.:

- ograniczyć do nie więcej niż 40% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych 1995 r.,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 18% wagowo oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 50% wagowo.

W roku 2018 Gmina Łomża osiągnęła następujące poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – **0 % - poziom osiągnięty,**
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – **42,29% - poziom osiągnięty,**
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – **93,14% - poziom osiągnięty.**

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W przygotowaniu niniejszej analizy wzięto pod uwagę koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione w 2018 r. Gmina w ramach systemu gospodarowania odpadami w 2018 r. ponosiła koszty na rzecz przedsiębiorcy, który wygrał przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, podmiotu prowadzącego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów oraz podmiotu wykonującego usługę transportu odpadów komunalnych z nieruchomości do PSZOKu. Ponadto w skład kosztów systemu wchodziły: koszty administracyjne, koszty wyposażenia nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki na odpady, koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, koszty edukacji ekologicznej.

Tabela nr 2 Stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości:

kategoria gospodarstwa	zbiórka selektywna	zbiórka nieselektywna
gospodarstwo 1 osobowe	11 zł	18 zł
gospodarstwo od 2 do 3 osób	25 zł	41 zł
gospodarstwo od 4 do 5 osób	41 zł	68 zł
gospodarstwo 6 osób i więcej	53 zł	87 zł

Tabela nr 3 Koszty systemu gospodarowania odpadami w roku 2018:

Odbiór i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości zamieszkałych	828 748,56 zł
Odbiór i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości niezamieszkałych	10 911,75 zł
Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (prowadzenie, zagospodarowanie odpadów, transport odpadów do z nieruchomości do punktu)	78 895,51 zł
Kampania edukacyjna	2 011,78 zł
Koszty administracyjne	176 757,66 zł
Zlecenia interwencyjne (przystanki, drogi, nieruchomości gminne, zakupy pojemników na nieruchomości gminne, akcję sprzątnięcia świata itp.)	5 563,01 zł
Koszty razem	1 102 888,27 zł

Wynik finansowy za rok 2018 r.:

Kwota pobranych opłat – 1 126 688, 92 zł

Koszty systemu – 1 102 888, 27 zł

Wynik finansowy, dodatni w kwocie 23 800, 65 zł oznacza, iż w 2018 r. system zbilansował się.

W wyniku Zarządzenia nr 387/19 Prezydenta Miasta Łomży z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie stawek opłat za przyjęcie do zagospodarowania odpadów komunalnych w Zakładzie Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w Łomży (Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czartorii) wzrosły koszty zagospodarowania odpadów komunalnych w Gminie Łomża. W związku z powyższym uchwałą nr V/32/2019 Rady Gminy Łomża z dnia 31 stycznia 2019 r., w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r. poz. 921), zostały zmienione stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Łomża, obowiązujące od 1 kwietnia 2019 r.

Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża

Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża został utworzony Uchwałą Nr X/52/15 Rady Gminy Łomża z dnia 30 czerwca 2015r. w sprawie utworzenia Zakładu Usług Komunalnych Gminy Łomża i działa w formie zakładu budżetowego.

Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na podstawie Uchwały nr XXIII/140/16 Rady Gminy Łomża z dnia 27 października 2016 r. od 01 stycznia 2017 roku.

Przedmiot działalności Zakładu stanowi m. in.:

- 1) wydobywanie, uzdatnianie i dostarczanie wody za pomocą urządzeń wodociągowych;
- 2) zbiorowe odprowadzanie i oczyszczanie ścieków na terenie gminy Łomża za pomocą urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych przekazanych przez Urząd Gminy Łomża do użytkowania przez zakład budżetowy;
- 3) wykonywanie zadań Gminy związanych z utrzymaniem czystości i porządku;
- 4) bieżące utrzymanie i konserwacja gminnej infrastruktury technicznej;
- 5) wykonywanie prac remontowo budowlanych.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę dokonywane jest dla wszystkich odbiorców usług w oparciu o takie same zasady technologiczne i techniczne. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę obejmuje pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody. System wodociągowy gminy Łomża stanowi częściowo zintegrowany układ ciśnieniowy zasilany z 13 ujęć wód podziemnych, ujmujących czwartorzędowe piętro wodonośne. Ujęcia te znajdują się na terenie sześciu SUW-ów tj. w:

Podgórzu, Starych Modzelach, Jarnutach, Siemieniu, Nowych Kupiskach i Baczach Suchych.

Właściwa gospodarka wodna polega na zabezpieczeniu odpowiedniej ilości i jakości wody na potrzeby ludności, przemysłu oraz gospodarowaniu zasobami w sposób oszczędny i racjonalny, w związku z powyższym SUW-y pracują w ruchu ciągłym przez 24 godziny. Woda surowa pochodząca ze studni głębinowych charakteryzuje się podwyższoną zawartością jonów żelaza. Stąd wymagane jest uzdatnianie polegające na napowietrzaniu i filtracji na złożu żwirowym. Woda uzdatniona spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dystrybucja wody do odbiorców odbywa się poprzez sieć wodociągową o łącznej długości 153,3km.

System zbiorowego odprowadzania ścieków obejmuje odbiór i oczyszczenie ścieków. Odbiór ścieków odbywa się przez sieć kanalizacyjną o łącznej długości 24,5 km za pomocą kanalizacji ciśnieniowej w miejscowościach: Konarzyce, Nowe Kupiski, Stare Kupiski, Bożenica i kanalizacji grawitacyjnej w miejscowości Stare Kupiski oraz w Mikołajkach. Ponadto ZUK posiada dwie przepompownie centralne w miejscowości Stare Kupiski. Z

wyżej wymienionych miejscowości oprócz miejscowości Mikołajki zrzut ścieków po opomiarowaniu dokonywany jest do sieci kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łomży.

W zakresie oczyszczania ścieków Zakład eksploatuje Wiejską Oczyszczalnię Ścieków w miejscowości Mikołajki położoną na działkach będących własnością Gminy Łomża.

W/w czyszczalnia ścieków jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną, w której do oczyszczania ścieków wykorzystuje się: osadnik wstępny (gnilny), komora kraty ręcznej, komory nityfikacji i denitryfikacji symultanicznej osadu, osadnik wtórny oraz poletko trzcinowe. Oczyszczalnia pracuje w ruchu ciągłym przez 24 godziny na dobę i wymaga ciągłego nadzoru i utrzymania urządzeń w ciągłym ruchu oraz w wysokiej sprawności procesu oczyszczania w celu ochrony wód rzeki Bździażek będącej dopływem rzeki Ruż.

Oczyszczalnia ścieków posiada pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków oczyszczonych pochodzących z miejscowości Mikołajki do wód rzeki Bździażek.

Określone taryfowe ceny i stawki opłat stosuje się przy zachowaniu standardów jakościowych obsługi klientów, które wynikają z obowiązujących przepisów prawnych oraz tych, które zostały określone w „Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków”.

W zakresie jakości świadczonych usług Zakład realizuje zadania określone w:

- statucie Zakładu,
- regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązującym na obszarze gminy Łomża,
- umowach z poszczególnymi odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- przepisach prawnych dotyczących ochrony środowiska, w rozporządzeniach: w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawcy ścieków przemysłowych; warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych; ustalających wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym wymagań bakteriologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych.

Zakład Usług Komunalnych Gminy Łomża prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw wody o odpowiedniej jakości i pod niezbędnym ciśnieniem oraz niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków mając na uwadze ochronę interesów odbiorców oraz wymagań ochrony środowiska, a także optymalizację kosztów.

Lokalny rynek usług wodociągowo-kanalizacyjnych charakteryzuje się systematycznym zwiększaniem ilości odbiorców. Nieruchomości podłączone do sieci wyposażone zostały w wodomierze główne, których wskazania stanowią podstawę naliczania ilości pobranej wody i odprowadzonych ścieków.

Na obszarze Gminy Łomża w roku 2018 z usług wodociągowych korzystało 3390 odbiorców, zaś z usług kanalizacyjnych 689 odbiorców.

Rzeczywista ilość dostarczonej wody do mieszkańców Gminy Łomża w 2018 r. to 533452m³, w tym 20 467 m³ dostarczonej do Gminy Śniadowo.

W celu realizacji dostaw wody ZUK zakupił następujące ilości wody:

- z KZB w Nowogrodzie – 34 258 m³
- z MPWiK w Łomży – 7623 m³

Ilość odebranych od odbiorców ścieków to 62 132 m³, w tym 1692 m³ oczyszczonych w oczyszczalni w Mikołajkach.

Ilość awarii wodociągowych – 81

Ilość awarii kanalizacyjnych – 175

W 2018 roku dokonano odbioru następujących ilości przyłączy

- wodociągowych – 42 szt.
- kanalizacyjnych – 8 szt.

Celem poprawy jakości usług Zakładu prowadzona jest bieżąca konserwacja istniejącego uzbrojenia sieciowego oraz praca nad skróceniem czasu usuwania awarii z tytułu wyposażenia pracowników w specjalistyczne narzędzia i urządzenia.

Zakład nie posiada własnego laboratorium, dlatego też badania jakości wody i ścieków w ramach monitoringu wewnętrznego zlecane są firmie zewnętrznej.

Jednym z głównych celów Zakładu Usług Komunalnych gminy Łomża jest: dbanie o zadowolenie mieszkańców Gminy Łomża poprzez poprawę jakości usług, co pozwoli na szybkie reagowanie i likwidację zakłóceń procesów produkcyjnych, a także na stałą kontrolę parametrów jakościowych.

Dążenia do profesjonalnej i kompleksowej obsługi w celu zadowolenia mieszkańców gminy Łomża w dziedzinie świadczonych usług przez ZUK niesie za sobą konieczność ponoszenia kosztów lecz jest to konieczny kierunek działań.

Polityka społeczna

Informacja o przebiegu wykonania budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Łomża za rok 2018.

OCHRONA ZDROWIA

Plan – 105 000,00 zł

Wykonanie – 82 820,88 zł, w tym:

- z rozdziału 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi wykonano 82 820,88 zł z przeznaczeniem na:
  - dofinansowanie organizacji balu bezalkoholowego oraz festynu rodzinnego – 5 324,74 zł;
  - wydatki na wynagrodzenia i pochodne członków komisji i pracowników świetlic wiejskich – 48 123,67 zł;
  - szkolenie członków GKRPA – 1 952,00 zł;
  - opłacenie zakupu materiałów edukacyjnych z zakresu przemocy dla szkół podstawowych i gimnazjum „Zagrożenia XXI wieku” – 1 079,00 zł;

- zakup biletów wstępu dla młodzieży gimnazjalnej na edukacyjne 3 spektakle „Houston, mamy problem”, „Czy ktoś widział kulturę” oraz inne programy z zakresu uzależnień od alkoholu i innych używek – 2 605,00zł;
- dofinansowanie obozu sportowego dla młodzieży uzdolnionej i kolonii letnich dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – 6 849,04 zł;
- sfinansowanie zakupu na sportowe imprezy masowe: biegi, turniej piłki nożnej na terenie Gminy Łomża dla mieszkańców gminy – 7 992,98 zł;
- zorganizowanie przez pracowników OPS Gminy Łomża, dla 45 dzieci z rodzin z problemem uzależnień, zabawę choinkowo – noworoczną w Bibliotece w Podgórzu – 1 750,65 zł;
- opłacono wydanie opinii przez biegłych na rzecz osób uzależnionych – 767,32 zł;
- opłacono koszty postępowania sądowego – 120,00 zł;
- zakupiono materiały profilaktyczne z zakresu uzależnień alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie dla szkół – 2 057,00 zł;
- dofinansowano rajd harcerski – 500,00 zł;
- zorganizowano i opłacono szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych – 800,00 zł;
- zakupiono wyposażenie do świetlicy w Modzelach Starych – 499,48 zł;
- opłacono warsztaty profilaktyczne z zakresu narkomanii dla młodzieży gimnazjalnej oraz nauczycieli gimnazjum – 2 400,00 zł.

W 2018 roku wydano 14 opinii koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży. Z 10 osobami nadużywającymi alkoholu w celu skłonienia ich do poddania się leczeniu odwykowemu. W stosunku do 7 osób nie wszczynano postępowania a w stosunku do 3 osób skierowano wnioski do sądu o skierowanie na leczenie odwykowe.

Finansowanie wydatków ze środków własnych:

Nazwa rozdziału	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 rok
Zwalczanie narkomanii rozd. 85153	4 000,00	2 400,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi rozd. 85154	101 000,00	80 420,88
Ogółem	105 000,00	82 820,88

POMOC SPOŁECZNA

Plan – 1 443 710,45 zł

Wykonanie – 1 311 029,32 zł

Gmina realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej jako zadania własne i jako zadania zlecone przekazane do realizacji przez Podlaski Urząd Wojewódzki.

Realizacja wydatków na pomoc społeczną z podziałem na rodzaje wydatków i źródła finansowania przedstawiają poniższe tabele:

Finansowanie wydatków ze środków własnych:		
Nazwa rozdziału	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 rok
Domy Pomocy Społecznej rozd. 85202	121 012,00	111 914,02
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne rozd. 85214	78 000,00	77 607,61
Ośrodki Pomocy Społecznej rozd. 85219	406 638,45	391 015,56
Pomoc w zakresie dożywiania rozd. 85230	45 222,00	38 236,14
Ogółem	650 872,45	618 773,33

Uchwałą NR X/54/15 Rady Gminy Łomża z dnia 30 czerwca 2015 r. na teren naszej gminy został wprowadzony program „Karta Dużej Rodziny”. Gmina Łomża jako pierwsza wiejska gmina w województwie podlaskim wdrożyła „Program Karta Dużej Rodziny”.

Program ma na celu możliwość skorzystania przez rodziny wielodzietne z różnego rodzaju zniżek lub usług oferowanych w różnych dziedzinach przez Partnerów, którzy przystąpili do programu „Karta Dużej Rodziny”. Obecnie w programie uczestniczy 49 podmiotów z terenu gminy oraz miasta Łomża. Na stronie internetowej Urzędu Gminy Łomża znajduje się aktualny wykaz Partnerów oraz katalog oferowanych ulg oraz zniżek.

Z programu mogą korzystać rodziny wielodzietne mające na utrzymaniu co najmniej troje dzieci i zamieszkujące na terenie Gminy Łomża.

Karta Dużej Rodziny przysługuje:

- rodzicowi oraz małżonkowi rodzica na czas nieokreślony,
- dziecku do ukończenia 18 roku życia,
- dziecku powyżej 18 roku życia odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, zgodnie z zaświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia,
- dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 roku życia na okres ważności orzeczenia,
- dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka powyżej 18 roku życia na czas kontynuowania nauki w szkole lub w szkole wyższej, zgodnie z zaświadczeniem o planowanym terminie nauki jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

Do Programu „Karta Dużej Rodziny” w roku 2018 przystąpiło 25 nowych rodzin, czyli 126 osób, w tym 50 rodziców i 76 dzieci.

W roku 2018 przyjęto 35 wniosków, w tym:

- 25 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny dla wszystkich członków rodziny,
- 3 wnioski o wyrobienie duplikatu,
- 3 wnioski o wyrobienie karty dla nowego członka rodziny,
- 4 wnioski o wydanie kart dla osób, które były wcześniej posiadaczami karty,

W okresie od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wydano 136 kart, w tym:

- 126 kart wydano nowym rodzinom
- 3 duplikaty
- 3 karty dla nowych członków rodziny
- 4 karty dla osób, które były wcześniej posiadaczami.

Wydatki poniesione przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Łomża za rok budżetowy 2018 na realizację ww. programu wyniosły **3 554,81 zł.** w tym:

- na zakup materiałów i wyposażenia **399,75 zł.**
- opłata za korzystanie przez posiadaczy Karty Dużej Rodziny z usług Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łomży m.in. z basenu i w okresie zimowym z lodowiska wyniosła **3 155,06 zł.**

Finansowanie wydatków ze środków pochodzących z dotacji:						
Nazwa rozdziału	Plan na 2018 rok	Wykonanie za 2018 rok	Źródła finansowania			
			Dotacje celowe (201)		Dotacje (203)	
			Plan	Wykonanie za 2018 rok	Plan	Wykonanie za 2018 rok
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	30 100,00	27 489,47	18 500,00	16 527,38	11 600,00	10 962,09
rozd. 85213						
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne	317 000,00	262 339,39	-	-	317 000,00	262 339,39
rozd. 85214						
Zasiłki stałe	154 000,00	138 632,57	-	-	154 000,00	138 632,57
rozd. 85216						
Ośrodki Pomocy Społecznej	110 850,00	110 850,00	-	-	110 850,00	110 850,00
rozd. 85219						
Pomoc w zakresie dożywiania	180 888,00	152 944,56	-	-	180 888,00	152 944,56
rozd. 85230						
Suma	792 838,00	692 255,99	18 500,00	16 527,38	774 388,00	675 728,61

W 2018 roku zasiłki rodzinne wraz z dodatkami zostały wypłacone dla 1 066 osób, świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 42 osobom.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka wypłacono 86 osobom. Zasiłki pielęgnacyjne otrzymało 183 osób, świadczeniami pielęgnacyjnymi objęto 40 osób, specjalnym zasiłkiem opiekuńczym 15 osób a zasiłkiem dla opiekuna 19 osób. Świadczenia wychowawcze (500+) wypłacono dla 987 rodzin na 1 552 dzieci.

Składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia opłacono dla 39 osób oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacono dla 42 osób. Zasiłki stałe wypłacono dla 26 osób, zasiłki okresowe dla 112 rodzin, celowe dla 118 rodzin.

Finansowano pobyt w domu pomocy społecznej dla 5 osób. W ramach dożywiania dzieci w szkołach sfinansowano posiłki dla 157 uczniów.

Edukacja i Oświata

W roku szkolnym 2017/2018 w gminie Łomża działało 8 szkół podstawowych dla których organem prowadzącym jest była Łomża.

W związku z likwidacją z dniem 31 sierpnia 2018 roku Szkoły Podstawowej w Czaplicach w roku szkolnym 2018/2019 działa 7 szkół podstawowych i publiczne gimnazjum dla których organem prowadzącym jest gmina Łomża oraz Szkoła Podstawowa w Lutostani dla której organem prowadzącym jest Stowarzyszenie „Edukator” w Łomży.

Przy szkołach Podstawowych w Kupiskach, Konarzycach i Wygodzie zorganizowana jest także 5-ciogodzinna opieka przedszkolna w formie punktów przedszkolnych do których uczęszczały dzieci w wieku 3-4 lat. (w Wygodzie - 23 , Kupiskach - 22 dzieci i w Konarzycach 39 dzieci) oraz oddział przedszkolny Stowarzyszenia „Edukator” w Łomży przy Szkole Podstawowej w Lutostani. Aktualnie do punktów przedszkolnych rodzice przyprowadzają 84 dzieci. Ponadto do 12 działających oddziałów przedszkolnych w szkołach prowadzonych przez Gminę Łomża – uczęszcza 164 dzieci.

2. Łącznie z oddziałami przedszkolnymi i punktami przedszkolnymi w roku szkolnym 2017/2018 w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Łomża uczyło się 847 uczniów zaś w roku szkolnym 2018/2019 – uczy się 935 uczniów.

Liczba uczniów w klasach I-VII wynosiła odpowiednio w roku szkolnym 2017/2018

SP Czaplice 4

SP Jarnuty 83

SP Konarzyce 104

SP Kupiski 142

SP Pniewo 52

SP Podgórze 44

SP Puchały 39

SP Wygoda 111

SP Lutostań 17

Razem : 596 uczniów

Liczna uczniów w klasach I-VIII w roku szkolnym 2018/2019

SP Jarnuty 89

SP Konarzyce 141

SP Kupiski 158

SP Pniewo 60

SP Podgórze 52

SP Puchały 44

SP Wygoda 125

SP Lutostań 18

Razem : 687 uczniów

3. Do Gimnazjum Nr 9 Rodziny Lutosławskich w Łomży uczęszczali uczniowie z terenu całej gminy. Ogólna liczba uczniów gimnazjum w roku szkolnym 2017/2018 – 173 , zaś w bieżącym roku szkolnym 2018/2019 – uczy się 74 uczniów,

W Gimnazjum działało 9 oddziałów zaś w bieżącym roku szkolnym 4 oddziały.

Wykaz uczniów z terenu Gminy Łomża w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Nazwa Szkoły	Poniżej „0”	Kl "O"	Kl I	Kl II	Kl III	Kl IV	Kl V	Kl VI	Kl VII	Ogółem
1	SP Czaplice	2	7	0	0	1	0	1	2	0	13
2	SP Jarnuty	21	6	11	8	15	14	11	9	15	110
3	SP Konarzyce	24	25	11	10	14	26	18	13	12	153
4	SP Kupiski	32	17	17	18	17	26	17	23	24	191
5	SP Pniewo	10	14	9	4	10	7	8	6	8	76
6	SP Podgórze	14	12	6	5	8	7	5	9	4	70
7	SP Puchały	3	6	5	11	2	8	5	4	4	48
8	SP Wygoda	37	16	17	13	8	14	25	17	17	164
9	SP Lutostań	0	7	4	0	2	3	4	1	3	24
	OGÓŁEM	148	103	80	69	77	105	94	84	87	847
10	Gimnazjum	-	-	-	75	95	-	-	-	-	170

Aktualny wykaz uczniów z terenu Gminy Łomża w roku szkolnym 2018/2019

Lp.	Nazwa Szkoły	Poniżej „0”	Kl "O"	Kl I	Kl II	Kl III	Kl IV	Kl V	Kl VI	Kl VII	KL VIII	Ogółem
1	SP Jarnuty	12	14	6	12	8	15	14	11	9	14	115
2	SP Konarzyce	39	17	30	11	10	16	25	19	15	15	197

3	SP Kupiski	30	16	18	17	17	18	25	17	23	23	204
4	SP Pniewo	15	12	7	9	4	10	7	9	6	8	87
5	SP Podgórze	12	12	7	7	5	7	7	5	10	4	76
6	SP Puchały	3	3	6	5	11	2	8	5	3	4	50
7	SP Wygoda	37	17	16	17	13	8	13	24	17	17	179
8	SP Lutostań	-	9	1	4	-	2	3	4	1	3	27
	Razem	148	100	91	82	68	78	102	94	84	88	935
9	Gimnazjum	-	-	-	-	74	-	-	-	-	-	74
	OGÓŁEM	148	100	91	82	142	78	102	94	84	88	1009

Zarząd Ekonomiczny Szkół prowadził obsługę finansową i administracyjną szkół w sprawach wypłat wynagrodzeń pracowników szkół, zatwierdzania arkuszy organizacji pracy szkół, koordynacji i finansowania dowożenia uczniów do szkół.

Uczniowie z terenu gminy byli dowożeni przez 6 przewoźników: własnym gimbussem , przez firmy, Maja Marcin Ceran , FASTER Radosław Typa, DL Trans Daniel Lutostański , MPK Łomża i PKS Nova SA .Zadaniem ZESz było zorganizowanie wspólnie z dyrektorami szkół dowożenia dla uczniów szkół dla których gmina jest organem prowadzącym .

Zapewniono zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. ustawy o systemie oświaty finansowanie dowożenia 6 uczniów niepełnosprawnych do Zespołu Szkół Specjalnych w Łomży oraz w Długoborzu i do oddziału integracyjnego w Szkole Podstawowej Nr 10 w Łomży.

Dowożenie uczniów do Gimnazjum Nr 9 w Łomża , prowadzone jest na liniach regularnych DL Trans Daniel Lutostański, PKS Nowa S.A i MPK na podstawie biletów miesięcznych dla uczniów.

Dowożenie na trasach do Szkoły Podstawowej w Konarzycach z Czaplic, Boguszyca , Kisiołek i Andrzejka i do Szkoły Podstawowej w Wygodzie prowadzone jest również na podstawie biletów miesięcznych przez wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego firmę DL Trans Daniel Lutostański.

Dowożenie uczniów do Szkoły Podstawowej w Jarnutach jest prowadzone na podstawie biletów miesięcznych przez firmę FASTER , zaś do Szkół Podstawowych w Kupiskach i Pniewie na podstawie biletów miesięcznych MPK w związku z realizacją porozumienia dotyczącego organizacji komunikacji publicznej z Miastem Łomża. Dowożenie uczniów do Szkoły Podstawowej w Podgórzu ze Starej Łomży prowadzi firma MAJA Marcin Ceran.

Dowożenie do Szkoły Podstawowej w Konarzycach realizujemy z Giełczyna własnym gimbusem. Gminny autobus szkolny prowadzi również dowożenie do Szkoły Podstawowej w Jarnutach i odwożenie na jednej trasie do Jednaczewa ze Szkoły Podstawowej w Kupiskach .

Wydatki w 2018 roku związane z dowożeniem uczniów stanowiły kwotę – 359 557,62 zł

Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża analizuje noty obciążeniowe i przekazuje dotacje na utrzymanie dzieci z gminy Łomża w przedszkolach niepublicznych na terenie miasta Łomża.

Do przedszkoli niepublicznych i publicznych na terenie miasta uczęszczało od 60 do 70 dzieci z terenu gminy. Dotacje na ten cel przekazywane były na podstawie miesięcznych not obciążeniowych i wyniosły w 2018 r. łącznie – 527 364,41 zł

Zadaniem ZESz było przeprowadzenie postępowań w sprawach przyznawania stypendiów szkolnych i stypendiów za wyniki w nauce i sporcie dla uczniów szkół gminy.

W drugim półroczu roku szkolnego 2017/2018 przygotowano decyzje w sprawie stypendiów szkolnych za okres od stycznia do czerwca 2018 r. i wypłacono stypendia szkolne dla 234 uczniów z terenu gminy na kwotę 111 501,00 zł .

W pierwszym półroczu roku szkolnego 2018/2019 przygotowano decyzje w sprawie stypendiów szkolnych za okres od września do grudnia 2018 r. i wypłacono stypendia szkolne wnioskowi dla 224 uczniów z terenu gminy na kwotę 58 013,00 zł .

STYPENDIA NAUKOWE I SPORTOWE w 2018 ROKU

Za I półrocze roku szkolnego 2017/2018 przygotowano decyzje w sprawie stypendiów i wypłacono je w lutym 2018 r. 50 uczniom na łączną kwotę – 8 650,00 zł

Za II półrocze roku szkolnego 2017/2018 przygotowano decyzje w sprawie stypendiów wypłacono w czerwcu 2018 r. 56 osobom na łączną kwotę – 11 350,00 zł

Łącznie na stypendia za wyniki w nauce i stypendia za osiągnięcia sportowe wypłacono 106 osobom.

DOFINANSOWANIE NAUKI ZAWODU MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW W 2018 ROKU

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy rozpatrywane są wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych pracowników, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych. W roku 2018 pozytywnie rozpatrzonych zostało 12 wniosków. W związku z tym przeprowadzono postępowania w tych sprawach przygotowano decyzje i po podpisaniu ich przez Wójta Gminy Łomża wypłacono pracodawcom dofinansowanie

na łączną kwotę 79 616,45 zł. Środki te pochodziły z budżetu państwa i przekazywane były przez Wojewodę Podlaskiego.

Działalność szkół w roku szkolnym 2018/2019

W związku z reformą systemu oświaty z dniem 31 sierpnia 2019 roku zostanie wygaszone Gimnazjum Nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży .

W związku z wygaszaniem wyżej wymienionego gimnazjum w 2018 roku ograniczenia etatów otrzymało trzech nauczycieli. Podkreślić należy, że otrzymali dopełnienie etatów w innych szkołach gminy lub pracują w szkołach w sąsiednich jednostkach samorządowych w wymiarze przekraczającym łącznie pełny etat. Jednego nauczyciela zwolniono na podstawie art. 225 ust.11 ustawy przepisy wprowadzające ustawę - Prawo Oświatowe w związku z odmową przyjęcia propozycji przez niego zmniejszenia pensum. Podjął on obecnie pracę w wymiarze pełnego etatu w liceum w sąsiedniej jednostce samorządowej. W wypadku dwóch nauczycieli z dniem 31.08.2018 r. wygasły umowy o pracę na czas określony.

W szkołach podstawowych, w oddziałach przedszkolnych i punktach przedszkolnych są miejsca dla wszystkich chętnych uczniów z terenu gminy. Nie odnotowano problemów z zakupem podręczników.

W związku z wprowadzeniem reformy oświaty na dzień dzisiejszy koszty związane z dostosowaniem pomieszczeń dydaktycznych dla klas siódmych wynoszą 19 454,91 zł, natomiast koszty ich wyposażenia w meble i pomoce dydaktyczne to 32 075,52 zł .

Wzrost liczby godzin dydaktycznych w szkołach podstawowych przy uwzględnieniu zmniejszenia ich liczby w gimnazjum spowodował wzrost kosztów wynagrodzeń nauczycieli o około 72 175,00 zł miesięcznie .

W wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej w Czaplicach na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela trzem zwolnionym nauczycielom wypłacono odprawy w łącznej wysokości 52 002,00 zł ,zaś jednej osobie na podstawie art.88 Karty Nauczyciela wypłacono odprawę emerytalną na kwotę 32293,00 zł. W związku ze zwolnieniem nauczycieli wygaszanego gimnazjum na podstawie art. 225 ust.11 ustawy przepisy wprowadzające ustawę Prawo Oświatowe, wypłacono odprawy trzem osobom w łącznej kwocie 59 706,00 zł. Gmina Łomża wystąpiła o uzyskanie środków na ten cel w ramach rezerwy części oświatowej na 2018 rok i uzyskała z tego tytułu z środków w wysokości 21 293,00 zł.

W szkołach podstawowych w Wygodzie , Podgórzu i Kupiskach realizowany był w ubiegłym roku projekt edukacyjny z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego „ SZANSA NA LEPSZY START”. Prowadzone były w jego ramach z najmłodszymi uczniami oddziałów przedszkolnych zajęcia językowe ,artystyczne i przygotowujące do przedmiotów ścisłych oraz organizowane wycieczki edukacyjne. W ramach projektu zakupiono pomoce dydaktyczne , wyposażenie i materiały na kwotę 107 510,58 zł. Wartość wykorzystanych środków przeznaczonych na realizację projektu w 2018 roku to 349 637,12 zł.

W szkołach podstawowych gminy Łomża w 2018 roku we współpracy z Podlaskim Szkolnym Związkiem Sportowym, z dofinansowaniem Ministerstwa Sportu realizowany był projekt „Umiem Pływać”. W ramach projektu 120 uczniów klas I-III przeszło podstawowy 20 godzinny kurs nauki pływania. Zadaniem Zarządu Ekonomicznego Szkół Gminy Łomża było zapewnienie dowożenia uczniów na basen miejski w Łomży oraz zatrudnienie opiekunów dla grup uczniowskich. Koszty instruktorów i wynajęcia basenu w większości zostały sfinansowane przez Podlaski Szkolny Związek Sportowy ze środków Ministerstwa Sportu.

Zarząd Ekonomiczny Szkół Gminy Łomża zapewnił w 2018 roku realizację projektu Animator Sportu na boisku ORLIK w Pniewie. W ramach projektu zapewniono pokrycie kosztów utrzymania tego obiektu oraz zatrudniono animatora, który prowadził zajęcia sportowe i rekreacyjne dla młodzieży i dorosłych w okresie od marca do listopada. Połowę kosztów zatrudnienia animatora pokryła fundacja ORŁY SPORTU ze środków Ministerstwa Sportu.

W ubiegłym roku we współpracy z dyrektorami Szkół Podstawowych w Podgórzu i Jarnutach przygotowano odpowiednie wnioski o dotacje i zrealizowano doposażenie szkół w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna Tablica”.

Szkoły Podstawowe w Podgórzu i Jarnutach wzbogaciły się o nowe urządzenia wspierające pracę dydaktyczną. Było to możliwe dzięki dotacji uzyskanej z budżetu państwa w łącznej kwocie 28 000 zł.

Szkoły otrzymały po 17 000 zł dotacji, w tym 14 000 zł z budżetu państwa i 3 500 zł z budżetu gminy, co umożliwiło zakup i instalację dwóch nowoczesnych monitorów interaktywnych w każdej z tych placówek.

Analiza wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego
w szkołach prowadzonych przez Gminę Łomża.

Rok podlegający analizie:	2018				kwota bazowa (zgodnie z ustawą budżetową na rok podlegający analizie)	2 752,92	2 900,20
Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela	Kwota różnicy
	od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia	od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia			
	(kol. 3 x B1)	(kol. 3 x B2)			$n \times (\text{kol. 4} \times \text{kol. 6}) + (12-n) \times (\text{kol. 5} \times \text{kol. 7})$		(kol. 9 - kol. 8)
3	4	5	6	7	8	9	10
100%	2 752,92	2 900,20	9,63	8,57	303 224,28	304 977,12	1 752,84
111%	3 055,74	3 219,22	21,24	24,16	894 698,95	903 736,26	9 037,31
144%	3 964,20	4 176,29	21,39	22,65	1 105 719,43	1 120 305,23	14 585,80
184%	5 065,37	5 336,37	84,30	80,21	5 133 304,21	5 452 612,09	319 307,88

Kultura i aktywność społeczna

Podstawowymi zadaniami instytucji kultury są: edukacja kulturalna, wychowanie przez sztukę oraz czytelnictwo. Realizacja tego rodzaju zadań odbywa się poprzez tworzenie warunków dla poznawania dziedzictwa kulturowego oraz zainteresowania sztuką i wiedzą, tworzenie warunków do ochrony i dokumentacji folkloru oraz rozwoju rękodzieła ludowego i artystycznego, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i rekreacyjno-sportowych, a także poprzez ochronę i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, popularyzację książki i czytelnictwa, prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej w zakresie kulturalno-oświatowym.

Instytucje kultury w Gminie Łomża to:

- Gminny Ośrodek Kultury w Pniewie,
- Biblioteka Publiczna Gminy Łomża w Podgórzu,
- Filie Biblioteki Publicznej Gminy Łomża (Wygodzie, Konarzyce, Kupiski, Pniewo).

We wsiach: Jednaczewo, Mikołajki, Boguszyce, Czaplice, Chojny Młode, Siemień Nadrzeczny, Puchały, Nowe Kupiski, Stare Modzele, Giełczyn działają świetlice wiejskie. Ochotnicze Straże Pożarne posiadają remizy w Konarzycach (z biblioteką), Starych Kupiskach, Starych Modzelach, Gaci, Pniewie (z biblioteką), Siemieniu Nadrzecznym, Podgórzu i Jednaczewie. W remizach OSP odbywają się dwa razy w tygodniu zajęcia profilaktyczno-świeclicowe dla młodzieży szkolnej.

Wyznacznikiem działań kulturalnych i potrzeb mieszkańców w zakresie kultury jest także kondycja czytelnictwa. Na terenie Gminy Łomża istniejące publiczne placówki biblioteczne są istotnymi instytucjami życia kulturalnego dla mieszkańców. Poniżej zaprezentowano porównawczo tzw. wskaźniki biblioteczne obrazujące poziom czytelnictwa wśród mieszkańców Gminy wiejskiej Łomża i Miasta Łomża.

Poziom zainteresowania czytelnictwem wśród ludności wiejskiej i miejskiej jest podobny. Wskazuje na to liczba czytelników przypadająca na 1 000 ludności i wskaźnik wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika. Natomiast bardzo korzystnie przedstawia się księgozbiór bibliotek w Gminie Łomża.

Kondycja infrastrukturalna placówek bibliotecznych w Gminie Łomża jest stale podnoszona. W trakcie remontów i modernizacji znajdują się Filia w Wygodzie i Kupiskach.

Wśród organizacji pozarządowych na terenie Gminy Łomża wymienić należy:

- Koła Gospodyń Wiejskich w Konarzycach i w Pniewie,
- Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Modzel”,
- Fundacja „EkoSter” w Konarzycach
- Ochotnicze Straże Pożarne (Jednaczewo, Stare Kupiski, Konarzyce, Pniewo, Gać, Podgórze, Stare Modzele, Siemień Nadrzeczny).

Funkcjonowanie organizacji pozarządowych jest o tyle istotne, że uzupełniają one swoimi działaniami ofertę instytucji publicznych, przyczyniając się do wzbogacenia propozycji kulturalnej czy edukacyjnej

regionu, realizują przedsięwzięcia społeczne i liczne inicjatywy, które w efekcie przekładają się na atrakcyjność turystyczną oraz osiedleńczą obszaru.

Gmina Łomża jest również w obszarze działania LGD Stowarzyszenie „Sąsiedzi” z siedzibą w Łomży. Cele jakie wyznacza sobie LGD to: aktywizacja społeczno-gospodarcza obszaru LGD oraz wzrost atrakcyjności obszaru LGD jako miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku. Jej przedsięwzięcia koncentrują się wokół agroturystyki i turystyki wiejskiej, ochrony dziedzictwa kulturowego, wsparcia nowych technologii, rozwoju przedsiębiorczości, poprawy infrastruktury wiejskiej i promocji produktu lokalnego.

Realizacja uchwał rady gminy – omówienie ogólne wraz ze szczegółowym zestawieniem

W 2018 r. Rada Gminy Łomża podjęła 59 uchwał, z których 31 zostało opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Wszystkie uchwały zostały przekazane do właściwych organów nadzoru – Wojewody Podlaskiego i Regionalnej Izby Obrachunkowej. Wobec żadnej z podjętych uchwał nie było wszczynane postępowanie nadzorcze.

Wszystkie uchwały zostały przekazane na właściwe merytorycznie stanowiska pracy oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegółowy wykaz podjętych uchwał przedstawia tabela stanowiąca załącznik Nr 1 do raportu.

Rada Gminy Łomża:

- 1) Ilość odbytych sesji Rady Gminy Łomża – 9;
- 2) Ilość posiedzeń Komisji Rady Gminy Łomża:
  - a) Komisja Rozwoju Gospodarczego – 3,
  - b) Komisja Oświaty i Kultury – 4;
  - c) Komisja Rewizyjna – 4;
  - d) Posiedzenia wspólne Komisji – 5;
- 3) Ilość podjętych uchwał – 59, w tym opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego - 31.

Podsumowanie

W edycji konkursu objętego patronatem przez Marszałka Województwa Podlaskiego i Przewodniczącego Związku Powiatów Województwa Podlaskiego wśród 15 nagrodzonych samorządów znalazła się Gmina Łomża, która otrzymała tytuł Wzorowej Gminy w kategorii Lider Rozwoju. W nadesłanym do Kapituły Konkursu materiale źródłowym Gmina wskazywała na 4 ważne aspekty, decydujące o rozwoju samorządu: To Gospodarka, Bezpieczeństwo Współpraca Zagraniczna oraz Przedsiębiorczość. W każdym z tych elementów działania realizowane przez Gminę Łomża zostały wysoko docenione przez ekspertów w Urzędzie Marszałkowskim.

"Na uwagę zasługuje fakt, że w ciągu zaledwie 2 lat budżet gminy Łomża wzrósł prawie o 12 milionów złotych, co zostało uznane przez grono eksperckie jako decydujące przy przyznaniu Tytułu Lidera Rozwoju. Istotna była także informacja o stale zwiększającej się liczbie mieszkańców, co potwierdza, że działania obecnych władz samorządowych Gminy Łomża są

pozytywnie oceniane i wzbudzają zaufanie wśród przyszłych inwestorów, a takimi są także osoby przeprowadzające się do Gminy Łomża" informuje w uzasadnieniu Dyrektor Konkursu.

Gmina Łomża to największy samorząd w powiecie łomżyńskim. Gmina dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturą wodociągową i drogową, która jednak wymaga modernizacji.

Szansą dla regionu może być korzystne położenie wokół ośrodka miejskiego, budowa drogi Via Baltica wraz z obwodnicą Łomży, budowa tzw. „małych obwodnic” Konarzyc i Starych Kupiski, rozwój turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego.

Obecnie na obszarze gminy można wskazać łącznie ponad 160 ha potencjalnych terenów inwestycyjnych w miejscowościach: Giełczyn, Stara Łomża przy Szosie, Podgórze, Grzymały, Stare Sierzputy i Sierzputy Młode. Działki usytuowane są m.in. w pobliżu planowanego węzła „Łomża Zachód” na skrzyżowaniu Via Baltica z drogą krajową nr 61 oraz planowanego łącznika obwodnicy Łomży z drogą krajową nr 63 (Łomża - Zambrów - Siedlce), a także drogi wojewódzkiej nr 679 (Łomża - Mężenin - Białystok). Tereny znajdują się w sąsiedztwie zabudowań, dzięki czemu mają dostęp do sieci energetycznej i wodociągowej.

Gmina Łomża oferuje przedsiębiorcom konkurencyjne - w stosunku do ościennych samorządów - stawki podatku od nieruchomości, uchwalone jednogłośnie decyzją Rady Gminy Łomża oraz indywidualne ulgi.

Samorząd może poszczycić się centrum kultury w postaci Biblioteki Publicznej Gminy Łomża z/s w Podgórzu, która od kilku lat zajmuje bardzo wysokie miejsca w Ogólnopolskim Rankingu Bibliotek, organizowanym przez Instytut Książki i dziennik „Rzeczpospolita”, a w województwie podlaskim nie ma sobie równych. Placówka, wyposażona w odpowiedni sprzęt i najnowsze pozycje książkowe, jest także miejscem spotkań i integracji mieszkańców z terenu gminy. Malowniczy widok na rzekę Narew z punktu widokowego w Siemieniu Nadrzecznym, Wzgórze Św. Wawrzyńca, grodzisko w Starej Łomży, rezerwat przyrody tj. „Rycerski Kierz” oraz „Wielki Dział”, Park Krajobrazowy Doliny Narwi to miejsca, które z pewnością warto zobaczyć w wolnym czasie. Dla amatorów zimowego szaleństwa, w uroczym zakątku wsi Rybno funkcjonuje Rodzinna Stacja Narciarska o łącznej długości 1800 m tras zjazdowych, gdzie specyficzny mikroklimat powoduje, że śnieg utrzymuje się aż do późnej wiosny. Na terenie gminy w ramach projektu „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej”, powstały ścieżki rowerowe wraz z miejscami obsługi rowerzystów, dla osób ceniących aktywny wypoczynek na łonie natury.

Ogólna ocena realizacji zadań własnych i zleconych jest zadowalająca we wszystkich aspektach będących przedmiotem raportu.

Załączniki:

- 1) Strategie i programy obowiązujące w roku 2018;
- 2) Realizacja uchwał.

Strategie i programy obowiązujące w 2018 r.

Nazwa programu lub strategii	Data uchwalenia	Dział polityki
Program Rozwoju Gminy Łomża do roku 2020	27.11.2015 r.	Wszystkie działy
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łomża na lata 2018-2025	29.12.2017 r.	Polityka społeczna
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Łomża	26.01.2016 r.	Gospodarka komunalna
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018	29.12.2017 r.	Polityka zdrowotna
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Łomża na lata 2015 - 2019	30.04.2015	Polityka mieszkaniowa
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łomża na lata 2012 - 2032	05.02.2013 r.	Gospodarka komunalna
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łomża na lata 2018-2022	29.12.2017 r.	Polityka przestrzenna
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Łomża	16.03.2018 r.	Gospodarka komunalna
Program Wspierania Rodziny w Gminie Łomża na lata 2017-2019	21.04.2017 r.	Polityka społeczna
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021	29.01.2016 r.	Polityka społeczna
Program Karta Dużej Rodziny	30.06.2015 r.	Polityka społeczna
Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Łomża na lata 2015 – 2018	30.06.2015 r.	Gospodarka komunalna
Program Współpracy Gminy Łomża z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok	29.11.2017 r.	Polityka społeczna
Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży	03.10.2014 r.	Polityka edukacyjna
Studium i plany zagospodarowania przestrzennego	30.12.2002 r.	Polityka przestrzenna

Realizacja uchwał podjętych przez Radę Gminy Łomża w 2018 r.

L.p.	Nr uchwały	Data	Tytuł uchwały	Sposób wykonania
1.	XXXVI/246/18	16-03-2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Łomżyńskiemu	Zrealizowana
2.	XXXVI/247/18	16-03-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
3.	XXXVI/248/18	16-03-2018	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Łomża	Zrealizowana
4.	XXXVI/249/18	16-03-2018	zmieniająca uchwałę w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży	Realizacja ciągła
5.	XXXVI/250/18	16-03-2018	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Łomża dla publicznych i niepublicznych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego	Realizacja ciągła
6.	XXXVI/251/18	16-03-2018	w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Czaplicach	Zrealizowana
7.	XXXVI/252/18	16-03-2018	w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Łomża z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok”	Zrealizowana
8.	XXXVI/253/18	16-03-2018	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łomża na lata 2018-2022	Realizacja ciągła
9.	XXXVI/254/18	16-03-2018	w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody	Zrealizowana
10.	XXXVI/255/18	16-03-2018	w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Gminy Łomża”	Zrealizowana
11.	XXXVI/256/18	16-03-2018	w sprawie podziału Gminy Łomża na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym	Zrealizowana
12.	XXXVI/257/18	16-03-2018	w sprawie podziału Gminy Łomża na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Zrealizowana
13.	XXXVII/258/18	11-04-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
14.	XXXVII/259/18	11-04-2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Łomża a Miastem Łomża	Zrealizowana
15.	XXXVII/260/18	11-04-2018	w sprawie zmiany nazwy ulicy w miejscowości Zawady	Zrealizowana
16.	XXXVII/261/18	11-04-2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie	Zrealizowana

			porozumienia między Miastem Łomża a Gminą Łomża w zakresie działalności rodzinnego domu pomocy	
17.	XXXVIII/262/18	14-06-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
18.	XXXVIII/263/18	14-06-2018	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Łomża za 2017 rok	Zrealizowana
19.	XXXVIII/264/18	14-06-2018	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Łomża	Zrealizowana
20.	XXXVIII/265/18	14-06-2018	w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Realizacja ciągła
21.	XXXVIII/266/18	14-06-2018	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie gminy Łomża	Realizacja ciągła
22.	XXXVIII/267/18	14-06-2018	w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody	Zrealizowana
23.	XXXVIII/268/18	14-06-2018	w sprawie dotacji przedmiotowej dla odbiorców usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków z uwzględnieniem obowiązujących taryf zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków	Zrealizowana
24.	XXXVIII/269/18	14-06-2018	w sprawie przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Łomża	Przekazana do Wód Polskich
25.	XXXIX/270/18	14-08-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
26.	XXXIX/271/18	14-08-2018	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomża na lata 2018-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2024	Zrealizowana
27.	XXXIX/272/18	14-08-2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy	Zrealizowana
28.	XXXIX/273/18	14-08-2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Łomża a Miastem Łomża	Zrealizowana
29.	XXXIX/274/18	14-08-2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia między Miastem Łomża a Gminą Łomża w zakresie działalności rodzinnego domu opieki	Zrealizowana
30.	XL/275/18	28-09-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
31.	XL/276/18	28-09-2018	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomża na lata 2018-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2024	Zrealizowana
32.	XL/277/18	28-09-2018	w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Łomża	Realizacja ciągła
33.	I/1/18	17-11-2018	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Łomża	Zrealizowana
34.	I/2/18	17-11-2018	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady	Zrealizowana

			Gminy Łomża	
35.	II/3/18	30-11-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
36.	II/4/18	30-11-2018	w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2019 r.	Realizacja ciągła
37.	II/5/18	30-11-2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	Realizacja ciągła
38.	II/6/18	30-11-2018	w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Łomża z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok”	Realizacja ciągła
39.	II/7/18	30-11-2018	w sprawie diet przysługujących radnym Rady Gminy Łomża	Realizacja ciągła
40.	II/8/18	30-11-2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy	Realizacja ciągła
41.	II/9/18	30-11-2018	w sprawie powołania Komisji Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Łomża	Zrealizowana
42.	II/10/18	30-11-2018	w sprawie powołania Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy Łomża	Zrealizowana
43.	II/11/18	30-11-2018	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łomża	Zrealizowana
44.	II/12/18	30-11-2018	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Łomża	Zrealizowana
45.	III/13/18	10-12-2018	w sprawie Statutu Gminy Łomża	Realizacja ciągła
46.	III/14/18	10-12-2018	w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	Realizacja ciągła
47.	III/15/18	10-12-2018	w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Łomża	Realizacja ciągła
48.	III/16/18	10-12-2018	w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Łomża	Realizacja ciągła
49.	III/17/18	10-12-2018	w sprawie zniesienia statusu pomnika przyrody	Zrealizowana
50.	III/18/18	10-12-2018	w sprawie zniesienia statusu pomnika przyrody	Zrealizowana
51.	IV/19/18	28-12-2018	w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok	Zrealizowana
52.	IV/20/18	28-12-2018	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łomża na lata 2018-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2018-2024	Zrealizowana
53.	IV/21/18	28-12-2018	w sprawie przystąpienia Gminy Łomża do programu "Karta Seniora Gminy Łomża"	Uchylona
54.	IV/22/18	28-12-2018	w sprawie gminnego wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Realizacja ciągła
55.	IV/23/18	28-12-2018	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na	Uchylona

			lata 2019-2023	
56.	IV/24/18	28-12-2018	w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych pomocą wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Uchylona
57.	IV/25/18	28-12-2018	w sprawie planu pracy Rady Gminy Łomża na 2019 rok	Realizacja ciągła
58.	IV/26/18	28-12-2018	w sprawie planów pracy Komisji Rady Gminy Łomża na 2019 rok	Realizacja ciągła
59.	IV/27/18	28-12-2018	w sprawie planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łomża na 2019 rok	Realizacja ciągła